



Nader ecologisch onderzoek N264

Onderzoek en toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

5 oktober 2023

Verantwoording

Titel	Nader ecologisch onderzoek N264
Opdrachtgever	Provincie Noord-Brabant
Projectleider	Jaco ter Wal
Auteur	Eline Dierikx
Tweede lezer	Maikel Aragon van den Broeke
Kenmerk	R011-1287478EHD-V01-mdg-NL
Aantal pagina's	12 (exclusief bijlagen)
Datum	5 oktober 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel onderzoek	4
1.2	Leeswijzer	4
2	Plangebied en beoogde ontwikkeling	4
2.1	Plangebied	4
2.2	Beoogde ontwikkeling	5
3	Relevante soorten en mogelijke effecten en verbodsbepalingen	5
3.1	Resultaten natuurtoets en actualiserende toetsing	5
3.2	Relevante verbodsbepalingen	8
4	Onderzoeksmethode	8
4.1	Vleermuizen	8
5	Resultaten	9
5.1	Resultaten	9
5.2	Effecten en verbodsbepalingen	9
6	Vervolgstappen	10
6.1	Mitigatie	10
6.2	Ontheffing	10
6.3	Overige maatregelen	11
7	Conclusie	12
7.1	Aanleiding	12
7.2	Conclusie	12
8	Literatuur	12

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel onderzoek

Provincie Noord-Brabant is van plan de provinciale weg N264 tussen Odiliapeel en Haps uit te breiden. BRO heeft in 2021 de plannen getoetst aan de Wet natuurbescherming (BRO, 2021). Om te voorkomen dat de werkzaamheden in aankomende jaren buiten de houdbaarheid van de natuurtoets (BRO, 2021) vallen, heeft TAUW in 2023 op aanvraag van provincie Noord-Brabant een actualiserende toetsing¹ uitgevoerd (TAUW, 2023). De natuurtoets en actualiserende toetsing concluderen dat negatieve effecten op beschermde soorten niet met zekerheid zijn uitgesloten.

TAUW heeft daarom soortgericht onderzoek uitgevoerd om de functie van het plangebied voor vleermuizen te bepalen. Deze rapportage doet verslag van het soortgericht onderzoek en geeft antwoord op de vraag of een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig is.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 volgt een overzicht van het plangebied en de beoogde ontwikkeling. In de navolgende hoofdstukken staan de details en de resultaten van het ecologisch onderzoek. In hoofdstuk 3 volgt eerst een samenvatting van de conclusies uit de natuurtoets van BRO en de actualiserende toetsing van TAUW. In hoofdstuk 4 is de onderzoeksmethode van het nader onderzoek uitgewerkt, waarna in hoofdstuk 5 de resultaten van het onderzoek zijn behandeld. Aan de hand van de resultaten is een effectbeoordeling uitgevoerd. In hoofdstuk 6 'vervolgstappen' is aangegeven of mitigerende maatregelen van toepassing zijn, of een ontheffing nodig is en onder welke voorwaarden een ontheffing redelijkerwijs verleend kan worden. Tot slot vat hoofdstuk 7 alles in een conclusie samen.

2 Plangebied en beoogde ontwikkeling

Dit hoofdstuk biedt een beschrijving van het plangebied en de beoogde ontwikkeling

2.1 Plangebied

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied. Het betreft het meest westelijk gelegen deelgebied ter hoogte van Odiliapeel welke aan de noordkant parallel loopt met vliegbasis Volkel. Het plangebied is door de provincie Noord-Brabant benoemd als deelgebied 1 en staat als ook als dusdanig benoemd in de natuurtoets van BRO. Het betreft de N264 Nieuwedijk die vanaf de rotonde met de kruising van Oudedijk in het westen tot aan de rotonde met de kruising van de N277 in het oosten loopt. De omgeving wordt voornamelijk gevormd door agrarische percelen en boerenerven. Een actualiserend onderzoek door TAUW voor flora en fauna voor de overige deelgebieden is niet uitgevraagd door provincie Noord-Brabant en is conform het contract (met contractnummer N264.36.04 RE) niet uitgevoerd.

¹ TAUW, 2023. Update Flora en Fauna. TAUW-notitie met kenmerk: N011-1287478EHD-V01-pws



Figuur 2.1 Ligging van het gehele plangebied. Het soortgericht onderzoek richt zich op deelgebied 1 (Bron: BRO, 2021)

2.2 Beoogde ontwikkeling

Provincie Noord-Brabant is voornemens om binnen deelgebied 1 een parallelweg naast de hoofdrijbaan van de N264 aan te leggen. De parallelweg zal over de gehele lengte aan de zuidzijde van de huidige weg aangelegd worden. Hierbij worden onder andere bomen gerooid en groenstructuren versterkt door het aanplanten van een nieuwe bomenlaan. Tussen hectometerpaal 34.3 en 34.6 wordt de bomenrij aan de noordkant verwijderd om een ontsluiting te realiseren naar de Klazinahoeve. Ook zal de oostelijk gelegen rotonde gereconstrueerd worden naar een ei-vorm om de doorstroming te verbeteren. Voor de das worden twee faunapassages onder de vernieuwde weg aangebracht.

3 Relevante soorten en mogelijke effecten en verbodsbepalingen

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de natuurtoets en voorgaande actualiserende toetsing herhaald en worden de verbodsbepalingen benoemd

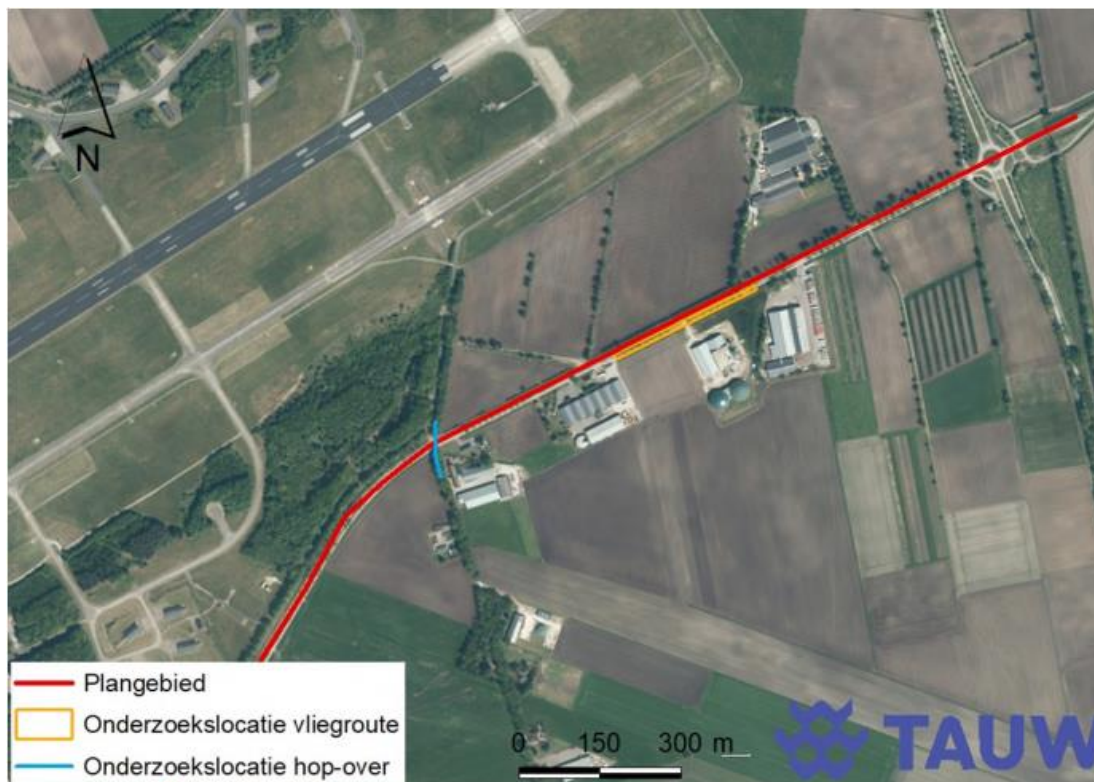
3.1 Resultaten natuurtoets en actualiserende toetsing

In de natuurtoets van BRO is op voorhand niet uitgesloten dat beschermde soorten in het plangebied voorkomen en dat negatieve effecten op beschermde soorten tot een overtreding van verbodsbepalingen leidt (BRO, 2021).

In de natuurtoets van BRO is geconcludeerd dat de werkzaamheden mogelijk negatieve effecten hebben op essentiële vliegroutes van vleermuizen aan de noordzijde van de weg tussen hectometerpaal 34.3 en 34.6. Tijdens het veldbezoek voor de actualiserende toetsing, uitgevoerd door TAUW op 8 mei 2023 (TAUW, 2023), is gebleken dat de bomen aan de noordzijde van de N264 recentelijk geknot zijn, waardoor deze tijdelijk niet meer dienen als geleidend element voor vleermuizen. Deze bomenrij lijkt periodiek één keer in de 5 à 6 jaar geknot te worden (Cyclomedia, 2023). In de permanente situatie zal deze noordelijke bomenrij verwijderd zijn om plaats te maken voor een ontsluitingsweg. Naar verwachting zullen vleermuizen, die deze geknotte bomenrij in het verleden als vliegroute gebruikten, in de huidige situatie gebruik maken van de (nog wel intacte) bomenrij ten zuiden van de N264. Om conclusies te trekken of er op deze plek sprake is van een essentiële vliegroute voor vleermuizen, en om uitspraken te kunnen doen over eventuele effecten op vleermuizen, dient de zuidelijke bomenrij tussen hectometerpaal 34.3 en 34.6 nader onderzocht te worden (zie figuur 3.1).

Tevens is in de natuurtoets door BRO geconcludeerd dat er sprake is van een mogelijke 'hop-over' ter hoogte van de Rode Eiklaan (hectometerpaal 34.0). De vliegroute zou daar dan de N264 kruisen. Door het verwijderen van bomen tijdens de aanlegfase wordt de functie van deze mogelijke hop-over aangetast. Om te bepalen of er maatregelen voor het behoud van de 'hop-over' nodig zijn tijdens de aanleg- en gebruiksfase, dient er een nader onderzoek naar een essentiële vliegroute van vleermuizen uitgevoerd te worden op deze locatie (zie figuur 3.1).

Door het ontbreken aan geschikte holtes en/of loshangende schors van de te kappen bomen bieden deze bomen geen geschikte verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn hierdoor uitgesloten.



Figuur 3.1 Ligging van de onderzoeklocaties voor vliegroutes van vleermuizen (bron: TAUW, 2023)

De bomenrij ten noorden van de N264 tussen hectometerpaal 34.3 en 34.6 is in de natuurtoets van BRO aangeduid als mogelijk essentieel onderdeel van het leefgebied van bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter. De conclusie luidde dat de aanwezige groenstructuur op deze locatie geschikte rust- en voortplantingsplaatsen voor deze marterachtigen bood.

Tijdens het veldbezoek voor de actualiserende toetsing, uitgevoerd door TAUW op 8 mei 2023 (TAUW, 2023), zijn geen holen aangetroffen en waren de bomen geknot, waardoor er minder dekking aanwezig is voor deze soorten. Door TAUW is geconcludeerd dat, indien deze bomen tot het afronden van de werkzaamheden en/of tot de kap van de bomen geknot blijven, het verbindende en dekkende element tussen foerageergebieden afwezig is voor bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter. Aanwezigheid van verblijfplaatsen en een essentieel onderdeel van het leefgebied van bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter is hierdoor uitgesloten. Indien de preventieve maatregel (jaarlijks knotten van de betreffende wilgen) opgevolgd wordt is een nader onderzoek naar en het aanvragen van een ontheffing Wnb voor bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter niet nodig.

Voor de overige soort(groep)en zijn negatieve effecten door de werkzaamheden op voorhand uitgesloten.

3.2 Relevante verbodsbepalingen

Door de werkzaamheden verdwijnen mogelijke essentiële vliegroutes van vleermuizen. Vleermuizen zijn beschermd onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Hiervoor gelden de volgende verbodsbepalingen:

- Artikel 3.5, lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te doden of te vangen
- Artikel 3.5, lid 2: Het is verboden dieren te storen/verstoren
- Artikel 3.5, lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen

4 Onderzoeksmethode

In dit hoofdstuk is de methode van het uitgevoerde onderzoek beschreven.

4.1 Vleermuizen

Vleermuizen

Het vleermuizenonderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuizenprotocol 2021 van het Netwerk Groene Bureaus (NGB, 2021). Dit is gedaan met behulp van een batdetector (type: Petterson D240X). Een batdetector is een apparaat dat ultrasone geluiden, die een vleermuis maakt, omzet in voor de mens hoorbare tikkende geluiden. Aan de hand van het ritme en de frequentie kan worden bepaald om welke vleermuissoort het gaat. Voor het determineren van soorten wordt daarnaast gebruik gemaakt van opnameapparatuur en speciale software voor het analyseren van vleermuisgeluiden.

Om vliegroutes in kaart te brengen hebben drie ervaren ecologen door het plangebied gelopen en gepost. Bij het rondlopen is gekeken naar vleermuisactiviteit en vleermuisgedrag.

In totaal zijn twee veldbezoeken uitgevoerd in de periode juni tot 15 september 2023. Meerdere bezoeken zijn nodig omdat vleermuizen gebruik maken van een netwerk van verblijfplaatsen met bijbehorende foerageergebieden en routes tussen deze plekken. Door de bezoeken te spreiden wordt een beter beeld verkregen van de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied en hiermee van de betekenis van het plangebied voor vleermuizen. In tabel 4.1 zijn de data en weersomstandigheden van de veldbezoeken weergegeven. Het veldwerk is sterk weersafhankelijk en is alleen bij gunstige weersomstandigheden uitgevoerd. Dit houdt voor vleermuizen in dat er geen of weinig neerslag is, niet te koud is en niet te veel wind waait.

Tabel 4.1 Data, focus/doel en weersomstandigheden per veldbezoek

Datum	Tijden	Focus/doel	Weersomstandigheden
6 juni 2023	22:50 – 00:25 uur	Vliegroute en hop-over	15 °C, droog, half bewolkt, windkracht 3 Bft.
10 augustus 2023	21:10 – 23:40 uur	Vliegroute en hop-over	17 °C, droog, onbewolkt, windkracht 1 Bft.

5 Resultaten

In dit hoofdstuk zijn de resultaten van het uitgevoerde nader soortgericht onderzoek uitgewerkt. Eveneens wordt een effectbepaling gedaan en wordt behandeld welke verbodsbepalingen (mogelijk) worden overtreden.

5.1 Resultaten

Tijdens het eerste veldbezoek zijn minstens 10 laatvliegers waargenomen die over de bomenrij vanaf het zuidwesten richting het noordoosten vlogen. Tevens zijn 2 gewone dwergvleermuizen waargenomen die dezelfde route volgden als de laatvliegers. Op de locatie van de 'hop-over' is geen activiteit waargenomen van vleermuizen die deze locatie als hop-over gebruikten.

Bij het tweede veldbezoek zijn vele gewone dwergvleermuizen en 2 laatvliegers waargenomen die via de bomenrij vanuit het zuidwesten richting het noordoosten vlogen. De waargenomen gewone dwergvleermuizen gebruikten de bomenrij de gehele avond ook voor het foerageren. Eenmalig is een gewone grootoorvleermuis waargenomen die eveneens de bomenrij volgde. Deze avond is ook een rosse vleermuis waargenomen die geen gebruik maakte van de bomenrij als vliegroute, maar boven een nabijgelegen veld vloog. Op de 'hop-over' locatie is wederom geen activiteit waargenomen die duidde op het gebruik van de locatie als 'hop-over' voor vleermuizen.

5.2 Effecten en verbodsbepalingen

Het onderzoek heeft aangetoond dat er op de onderzochte locatie een vliegroute aanwezig is van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. In de omgeving van de onderzochte bomenrij zijn er weinig alternatieve vliegroutes die een directe verbinding van oost naar west bieden voor vleermuizen. Hierdoor is er sprake van een essentiële vliegroute voor vleermuizen.

Bij de geplande werkzaamheden worden de bomen aan de zuidzijde over de gehele lengte van de huidige weg verwijderd. Eveneens wordt de bomenrij aan de noordzijde van de weg verwijderd tussen hectometerpaal 34.3 en 34.6. Hierdoor wordt een essentiële vliegroute van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger verwijderd. Een verbinding tussen verblijfplaats(en) van vleermuizen en foerageergebied(en) wordt hierdoor aangetast. Een ontheffing Wnb voor het aantasten van een essentiële vliegroute is hierdoor noodzakelijk.

De resultaten tonen ook aan dat er geen sprake is van een zogenaamde 'hop-over' in het plangebied. Hiervoor zijn geen aanvullende maatregelen en/of het aanvragen van een ontheffing nodig.

6 Vervolgstappen

In dit hoofdstuk is aangegeven of mitigerende maatregelen van toepassing zijn, of een ontheffing nodig is en onder welke voorwaarden een eventuele ontheffing redelijkerwijs verleend kan worden.

Negatieve effecten op een essentiële vliegroute voor gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger kunnen niet met zekerheid worden uitgesloten. Negatieve effecten leiden tot het overtreden van Wnb artikel 3.5, lid 2 en 4. Er zijn mitigerende maatregelen nodig en er moet een ontheffing worden aangevraagd

Een ontheffing kan alleen worden verkregen als:

- Het belang van het voornemen een overtreding rechtvaardigt
- De staat van instandhouding niet verslechterd
- Uit een alternatievenafweging blijkt dat er ten aanzien van bijvoorbeeld de locatie, planning, inrichting en ontwerp en werkwijze geen reële opties zijn die gunstiger uitpakken voor benadeelde soorten

Alle vleermuizen zijn beschermd via Wnb artikel 3.5. Een ontheffing kan redelijkerwijs worden verkregen als kan worden onderbouwd dat het voornemen minstens één van de volgende belangen dient:

- Volksgezondheid of de openbare veiligheid
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang

Indien aan één van deze wettelijke belangen voldaan kan worden is een ontheffing redelijkerwijs verleenbaar.

6.1 Mitigatie

Werkzaamheden waarbij een essentiële vliegroute aangetast of verwijderd wordt, vinden bij voorkeur plaats in de periode dat de relevante vleermuizen niet actief zijn. Dit betekent dat de werkzaamheden aan de vliegroute tijdens winterrust (november tot en met maart) moeten plaatsvinden. Daarnaast dient een alternatieve vliegroute te worden gecreëerd nabij of parallel aan de originele vliegroute die functioneel is na de periode van winterrust.

6.2 Ontheffing

Voor gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden.

Om een ontheffing aan te vragen moet een activiteitenplan opgesteld worden. In het activiteitenplan moet ingegaan worden op de volgende onderdelen:

- De beoogde ontwikkeling en de planning hiervan
- De aanwezige soorten, de beschermde ecologische functies en hoe die zijn onderzocht
- De te overtreden verbodsbepalingen

- De mitigerende en compenserende maatregelen
- Het wettelijk belang van de ontwikkeling
- De staat van instandhouding van de soort
- Een alternatievenafweging

Als het bevoegd gezag, in dit geval Provincie Noord-Brabant, akkoord gaat met de alternatievenafweging, het wettelijk belang en de maatregelen die getroffen worden om negatieve effecten te verzachten of te voorkomen, verleent deze een ontheffing. In dat geval zijn er in de verleende ontheffing voorwaarden beschreven. Meestal is één van die voorwaarden het opstellen van een werkprotocol waarin de mitigerende en compenserende maatregelen uitgewerkt worden en wordt het uitvoeren van ecologische begeleiding vereist.

Bij formele ontheffingsaanvragen dient rekening gehouden te worden met een proceduretijd. De wettelijk vastgestelde proceduretermijn voor de behandeling van een ontheffingsaanvraag bedraagt dertien weken. Het bevoegd gezag kan deze termijn eenmalig met zeven weken verlengen tot een maximale proceduretermijn van twintig weken.

6.3 Overige maatregelen

De bomenrij ten noorden van de N264 tussen hectometerpaal 34.3 en 34.6 dient geknot te blijven tot de werkzaamheden zijn afgerond en/of tot de kap van de bomen om negatieve effecten op kleine marterachtigen en steenmarter te voorkomen. Voor das moeten geschikte faunapassages geplaatst worden en er dient een goede geleiding voor leefgebied aan de noord- en zuidzijde van de N264 gerealiseerd te worden.

De naastgelegen bomenrijen dienen niet direct belicht te worden tussen zonsondergang en zonsopgang om negatieve effecten op vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen te voorkomen.

Alle nesten van broedende vogels zijn beschermd op het moment dat ze in gebruik zijn. Doordat vogels gedurende het gehele jaar kunnen gaan broeden, is het belangrijk om hier voorafgaand aan de werkzaamheden rekening mee te houden. Het is noodzakelijk om voorafgaand aan de werkzaamheden contact op te nemen met een ecooloog om te bepalen of een controle op nesten van broedvogels nodig is. De kans op een broedgeval is het grootst in de periode maart tot en met augustus. Indien een broedende vogel aanwezig is, kan het nodig zijn om de werkzaamheden uit te stellen totdat de jongen zijn uitgevlogen en niet meer afhankelijk zijn van het nest. Mogelijk kan een deel van de werkzaamheden wel uitgevoerd worden door het aanhouden van een door een ecooloog vastgestelde verstoringsvrije zone. Indien mogelijk is het advies om de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te laten vinden.

In het kader van de zorgplicht dienen er enkele aanvullende maatregelen genomen te worden, om schade aan niet beschermde soorten te voorkomen. Deze maatregelen bestaan uit:

- De werkzaamheden vanuit één richting uitvoeren. Hierdoor kan de aanwezige fauna het gebied tijdig ontvluchten

- Het dempen van watergangen met de nodige voorzichtigheid (langzaam dempen) en buiten kwetsbare periodes (strengere vorst of zeer warme periodes) van vissen en amfibieën uitvoeren

7 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn de conclusies en gevolgen voor de beoogde ontwikkeling samengevat.

7.1 Aanleiding

Provincie Noord-Brabant is van plan de provinciale weg N264 tussen Odiliapeel en Haps uit te breiden. BRO heeft in 2021 de plannen getoetst aan de Wet natuurbescherming (BRO, 2021). Om te voorkomen dat de werkzaamheden in aankomende jaren buiten de houdbaarheid van de natuurtoets (BRO, 2021) vallen, heeft TAUW in 2023 een actualiserende toetsing uitgevoerd (TAUW, 2023). Opvolgend van de actualiserende toetsing heeft TAUW een nader onderzoek uitgevoerd naar vliegroutes en hop-overs van vleermuizen.

7.2 Conclusie

Het nader onderzoek heeft aangetoond dat er op de onderzochte locatie voor de vliegroute een essentiële vliegroute aanwezig is van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Bij de werkzaamheden worden de bomen aan de zuidzijde over de gehele lengte van de huidige weg verwijderd. Eveneens wordt de bomenrij aan de noordzijde van de weg verwijderd tussen hectometerpaal 34.3 en 34.6. Hierdoor wordt een essentiële vliegroute van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger verwijderd. Een verbinding tussen verblijfplaats(en) van vleermuizen en foerageergebied(en) wordt hierdoor aangetast. Een ontheffing Wnb voor het aantasten van een essentiële vliegroute is hierdoor noodzakelijk.

De resultaten tonen aan dat er geen sprake is van een zogenaamde 'hop-over' in het plangebied. Hiervoor zijn geen aanvullende maatregelen en/of het aanvragen van een ontheffing nodig.

De resultaten van het soortgericht onderzoek in het plangebied zijn samengevat in tabel 7.1.

Tabel 7.1 Samenvatting resultaten soortgericht onderzoek

Soortfunctiecombinatie	Aanwezig in het plangebied?	Ontheffing nodig?
Vliegroute vleermuizen	Ja	Ja
Hop-over vleermuizen	Nee	Nee

8 Literatuur

BRO, 2021. Quickscan flora en fauna N264.36 te Odiliapeel – Haps met rapportnummer: P02367, 19 maart 2021.

TAUW, 2023. Update Flora en Fauna. TAUW-notitie met kenmerk: N011-1287478EHD-V01-pws

Bijlage 1**Quickscan BRO flora en fauna 264.36
te Odiliapeel – Haps**

Quicksan flora en fauna N264.36 te
Odiliapeel - Haps



Quicksan flora en fauna N264.36 te Odiliapeel - Haps

Rapportnummer: P02367

Datum: 19-3-2021

Projectteam BRO: JV, RT, MvdS, NL, RdM

Bron foto kaart: NL

BRO
Hoofdvestiging
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING	4
Werkwijze quickscan flora en fauna	4
2. PLANOPGAVE	5
Huidige situatie	5
Toekomstige situatie	5
3. TOETSING GEBIEDSBESCHERMING	8
Wettelijke gebiedsbescherming	8
Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid	8
Toetsing beschermde houtopstanden	12
4. TOETSING SOORTENBESCHERMING	14
Vogels	16
Vleermuizen	16
Grondgebonden zoogdieren	18
Reptielen	23
Amfibieën	23
Vissen	23
Ongewervelde diersoorten	24
Vaatplanten	24
5. CONCLUSIE	25
6. VERVOLGTRAJECT	26
Vleermuizen	26
Kleine marters en steenmarter	26
Houtopstanden	26
Stikstof	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
7. SAMENVATTING	28
Geraadpleegde bronnen	29

1. INLEIDING

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van de herinrichting van een deel van de N264, het traject N264.36 tussen Odiliapeel en Haps, voor de realisatie van een parallelweg, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen potentieel aanwezige natuurwaarden die vanuit de Wet natuurbescherming en provinciaal beleid zijn beschermd. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 25 februari 2020 tussen 13.00 – 16.00 uur door twee ecologen van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Het was circa 6°C, zonnig, met een oostenwind van 3 Bft. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest-/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, soortgerichte literatuur, NDFF-gegevens en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

2. PLANOPGAVE

Het plangebied is het traject van de N264.36 gelegen tussen Odiliapeel en Haps. Dit traject loopt evenredig met Vliegbasis Volkel in het westen, waarna het de Molenheide en daarna Sint Hubert doorkruist, waarna het eindigt ter hoogte van Haps. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Huidige situatie

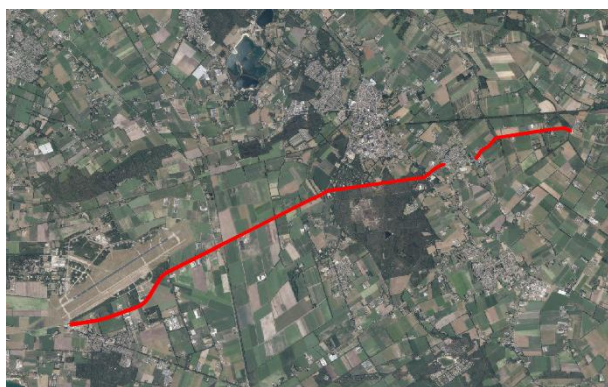
Het plangebied bestaat momenteel uit het traject van de N264.36, gelegen tussen Odiliapeel en Haps. Deelgebied 1 is het westelijk traject, wat parallel loopt met Vliegbasis Volkel. Dit deelgebied wordt met name omringd door agrarische percelen en boerenerven. Deelgebied 2 is het traject van het kruispunt met de N277 tot het kruispunt met de N602. Het westelijk gedeelte van dit traject loopt door een agrarische omgeving, het oostelijke gedeelte van dit traject loopt door de Molenheide. Deelgebied 3a is het traject van kruispunt met de N602 tot aan de bebouwde kom van Sint Hubert. Dit traject wordt met name omringd door agrarische percelen. Deelgebied 3b loopt van de bebouwde kom van Sint Hubert tot de oversteek met de Sint Anthonisloop. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. In figuur 3 is zijn de ligging van de deelgebieden weergegeven. De figuren 4 t/m 9 geven een impressie van het plangebied.

Toekomstige situatie

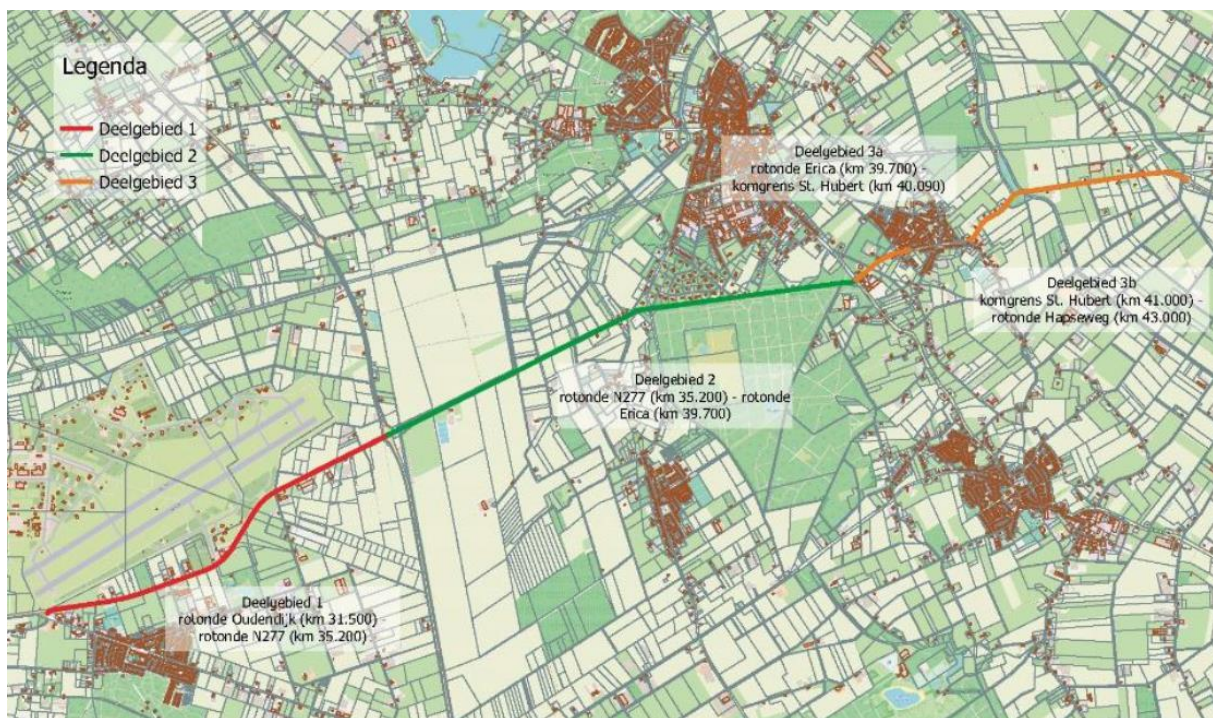
Provincie Noord-Brabant is voornemens binnen deelgebied 1 een parallelweg naast de hoofdrijbaan van de N264 aan te leggen, en over het gehele traject een betere en veiligere inrichting van de weg te realiseren. Hierbij worden onder andere bomen gerooid en groenstructuren versterkt door het aanplanten van een nieuwe bomenlaan. Welke werkzaamheden bij deelgebied 3b worden uitgevoerd is nog onbekend. Dit deel van het traject wordt daarom ook nog niet beoordeeld.



Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied. (1:30.000)



Figuur 2: Luchtfoto plangebied en directe omgeving. (1:30.000)



Figuur 3: Situering van de deelgebieden.



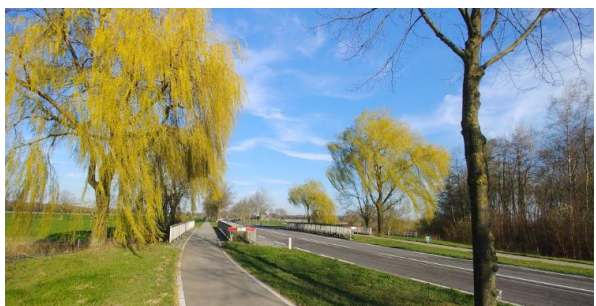
Figuur 4: Wegprofiel van de N264 binnen deelgebied 1, parallel lopend met Vliegbasis Volkel.



Figuur 5: Wegprofiel van de N264 binnen deelgebied 1, gezien vanaf het kruipunt met de N277.



Figuur 6: Wegprofiel van de N264 binnen deelgebied 2, vanaf het kruipunt met de N277.



Figuur 7: Wegprofiel van de N264 binnen deelgebied 3, ter hoogte van de brug over de Lage Raam.



Figuur 8: Wegprofiel van de N264 binnen deelgebied 3, gezien vanaf het kruipunt met de Voortsestraat.



Figuur 9: Wegprofiel van de N264 binnen deelgebied 2, ter hoogte van de Molenheide.

3. TOETSING GEBIEDSBESCHERMING

Wettelijke gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkerwijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, “Oeffelter Meent”, bevindt zich op circa 7 kilometer afstand ten oosten van het projectgebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als gevolg van aspecten als licht, geluid en trillingen uitgesloten.

Daar de voorgenomen ontwikkeling de herinrichting van het traject, met de aanleg van meerdere trajecten parallelweg betreft, en hierbij veel werkzaamheden met zware machines uitgevoerd zullen worden, is een toename aan stikstofuitstoot te verwachten. Hierdoor is een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied “Oeffelter Meent” niet op voorhand uitgesloten. Om de toename in stikstofdepositie te bepalen is een AERIUS-berekening uitgevoerd. Deze is te vinden in de bijlage van de Planstudie N264.36.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd ‘Natuurnetwerk Nederland’. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Binnen de provincie Noord-Brabant bestaat het NNN uit het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en Ecologische Verbindingszones (EVZ). Daarnaast wordt ook de groenblauwe mantel beleidsmatig beschermd. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Op enkele locaties is het traject direct tegen het Natuurnetwerk Brabant (NNB) gelegen. Ter hoogte van vliegbasis Volkel en de Molenheide is dit het geval, ook kruisen enkele EVZ's de weg (zie figuur 10 t/m 14). In het huidige VKA (situatietekeningen d.d. 23-02-2021) vinden er geen werkzaamheden binnen het NNB plaats. Bij de inrichting is rekening gehouden met het in stand houden van de verbinding tussen de naastgelegen gebieden, door het behouden en verbeteren van hop-overs, en waar nodig de aanleg van faunapassages. Directe effecten op het NNB zijn daarmee op voorhand uitgesloten. Mochten wijzigingen plaatsvinden waarbij wel binnen het NNB gewerkt wordt dan dient hiervoor een nadere beoordeling plaats te vinden.

Voor het NNB geldt ook dat de externe werking beoordeeld moet worden. In de toekomstige situatie zal de hoeveelheid verkeer op de weg vergelijkbaar blijven met de huidige situatie. Het is niet bekend of de hoeveelheid verlichting ter hoogte van het NNB zal toenemen. Een toename aan verlichting nabij het NNB dient natuurvriendelijk te worden uitgevoerd, of een nadere beoordeling dient de effecten hiervan nader te beoordelen. Andere externe effecten zoals geluid, betreding en stikstofdepositie zullen in de toekomstige situatie vergelijkbaar zijn. De werkzaamheden zelf zullen in beperkte mate verstorend werken. De werkzaamheden zijn echter tijdelijk van aard, waardoor de huidige kenmerken en waarden van de naastgelegen NNB ter plaatse redelijkerwijs niet aangetast worden.

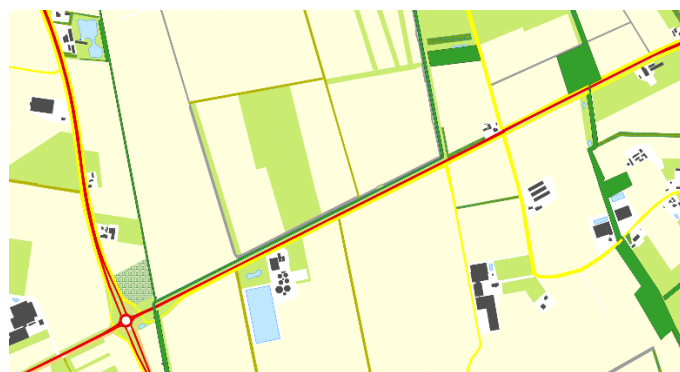
Verder doorkruist het traject van de N264 een aantal ecologische verbindingzones (EVZ). Bij deze doorkruisingen zijn reeds faunapassages aangelegd, welke behouden blijven of bij de inrichting worden versterkt. Omdat de ecologische kenmerken en waarden behouden blijven en waar mogelijk verbeterd worden binnen de voorgenomen plannen, wordt een vervolgonderzoek in het kader van het NNB niet noodzakelijk geacht. Enkel bij een toename van natuuronvriendelijke verlichting is nader onderzoek noodzakelijk.



Figuur 10: Ligging NNB (groen) ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)



Figuur 11: NNB ter hoogte van vliegveld Volkel (donkergroen)



Figuur 12: NNB tussen Middenpeelweg en Mill (donkergroen)



Figuur 13: NNB ter hoogte van Molenheide (donkergroen)



Figuur 14: NNB ter hoogte van Lage Raam en Sint Anthonisloop (donkergroen)

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal 10 are (1.000 m²) of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk wordt geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. De (provinciale) eisen van de herplantplicht is vastgelegd in de Interim omgevingsverordening, zie onderstaande artikel:

Artikel 2.63 Eisen herplanting

Een bosbouwkundig verantwoorde herbeplanting als bedoeld in artikel 4.3, eerste lid, Wet natuurbescherming voldoet in elk geval aan de volgende eisen:

- a) de oppervlakte van de herbeplanting is tenminste even groot als de oppervlakte van de geveldde houtopstand;
- b) de nieuwe houtopstand kan, gelet op de bodemkwaliteit en de waterhuishouding ter plaatse, uitgroeien tot een volwaardige en duurzame houtopstand;
- c) de nieuwe houtopstand kan binnen een periode van 5 à 10 jaar een gesloten kronendak vormen;
- d) het gebruik van sierheesters, tuinsoorten en soorten die naar het oordeel van Gedeputeerde Staten een gevaar vormen voor de natuurlijke biodiversiteit ter plaatse, is niet toegestaan;
- e) herplant binnen Natura 2000 gebieden vindt plaats op een wijze en met soorten die de natuurlijke kenmerken en de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied, bedoeld in artikel 2.1, vierde lid, Wet natuurbescherming niet aantasten;
- f) de herbeplante houtopstand kan op termijn tenminste vergelijkbare ecologische en landschappelijke waarden vertegenwoordigen.

Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Binnen de voorgenomen plannen zijn meerdere rijbeplantingen van meer dan 20 bomen aanwezig welke gedeeltelijk of volledig gekapt zullen worden, waarbij het in totaal om circa 300 bomen gaat. Voor het kappen van alle andere houtopstanden dient een melding gedaan te worden bij het bevoegd gezag, waarbij herplanting op dezelfde grond noodzakelijk is. Hierbij geldt een vrijstelling voor wegbeplantingen bestaande uit populieren of wilgen, zoals benoemd in artikel 4.1f van de Wet natuurbescherming. Bij herplanting op andere grond dient eerst een ontheffing aangevraagd te worden. Tevens zal er in kaart moeten worden gebracht voor hoeveel bomen het onderdeel houtopstanden geldt, en hoe aan de herplantplicht zal worden voldaan. Herplanten dient doorgaans binnen 3 jaar na de kap plaats te vinden. Minstens 4 weken voor de kap dient de melding te worden ingediend. Bij een ontheffingsaanvraag duurt het beslistermijn tot 20 weken.

VTA

Uit het uitgevoerde VTA blijkt dat er 37 bomen een slechte status hebben, het advies is om deze bomen te kappen, daarnaast moeten er 424 bomen vanuit het VKA worden gekapt, een deel van deze bomen heeft overlap met de te kappen bomen uit het VTA. In totaal zijn er 7 bomen vanuit de VTA slecht die niet gekapt hoeven te worden vanuit het VKA. Zie hieronder voor welke bomen:

	Totaal aantal bomen	Te behouden bomen	Te vellen bomen uit VTA	Te vellen bomen uit VKA
Deelgebied 1	362	152	32	199
Deelgebied 2	666	517	5	148
Deelgebied 3a	44	44	0	0
Deelgebied 3b	218	140	0	77
Totaal	1290	853	37	424

Deelgebied 1:

Uit het VTA is gebleken dat de status van de bomen langs dit traject hoofdzakelijk goed tot redelijk is, aan de noordzijde staan enkele berken die een matige tot slechte status hebben. Advies is 4 bomen te kappen op basis van het VTA.

Deelgebied 2:

De wilgen langs het gedeelte Defentiekanaal hebben een redelijke status, met enkele risicobomen (VTA). In de eikenlaan en de bosbermen staan een aantal enkele exemplaren met een tijdelijk verhoogd risico. Advies is 3 eikenbomen te kappen op basis van het VTA en hiervoor nieuwe aan te planten.

Deelgebied 3a:

Uit het VTA blijkt dat de platanen die de weg begeleiden in goede conditie zijn.

Deelgebied 3b:

Het merendeel van de bomen langs dit traject hebben een redelijke status (VTA). Aan de noordzijde staan een paar bomen die matig tot slechte status hebben.

4. TOETSING SOORTENBESCHERMING

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Vogels (artikel 3.1 Wet natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)

Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn). De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven. De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan afstemmen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de Nationaal beschermde soorten (art. 3.10 Wnb) met een lichte toets verleend. Voor de vogels en Europees beschermde soorten geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen. Zo zijn, in tegenstelling tot een aantal andere provincies, de kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) binnen de provincie Noord-Brabant niet vrijgesteld.

Tabel 1: Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Vogels (artikel 3.1 Wnb)	Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)	Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde ‘algemene zorgplicht’ (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermings-regimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Vogels

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouwbewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaar-rond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

De voorgenomen plannen hebben geen betrekking op bebouwing. Hierdoor kan het verlies van broedlocaties van soorten als kerkuil, huismus en gierzwaluw worden uitgesloten. In de te kappen bomen en overige opgaande beplanting binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels als buizerd, sperwer en ransuil waargenomen. Overige soorten met jaarrond beschermd nest zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden niet te verwachten. Wel kunnen in het opgaand groen binnen en rond het plangebied mogelijk "algemene" soorten als merel, roodborst, heggenmus, tijtjaf, grasmus, zwartkop, winterkoning en houtduif tot broeden komen.

Toetsing

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermde status verloren. Bij de werkzaamheden kunnen wel nesten verloren gaan die niet jaarrond zijn beschermd. Voor de betreffende vogelsoorten geldt dat, indien het verwijderen van het opgaand groen buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel over de aan/afwezigheid van een vervroegd of verlaat broedgeval (bijvoorbeeld van een houtduif) dient een controle hieromtrent zekerheid te bieden. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdiervereniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laat-vlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, tweekleurige vleermuis, bosvleermuis en watervleermuis. De waarnemingen van tweekleurige vleermuis betreffen incidentele waarnemingen, een populatie van deze soort is hier niet te verwachten.

In de huidige wegbeplanting is een beperkt aantal holtebomen in kaart gebracht welke geschikt zijn als rust- of verblijfplaats voor een boombewonende vleermuissoort. Binnen de voorgenomen plannen blijven deze specifieke bomen reeds behouden, waardoor het verlies van deze potentiële rust- of verblijfplaatsen kan worden uitgesloten.

In deelgebied 1 zullen binnen de voorgenomen plannen meerdere bomenrijen worden gekapt, om ruimte te maken voor de aanleg van de parallelweg of omdat deze bomen zich binnen de obstakelvrije zone bevinden. Meerdere bomen tegen de zuidgrens van N264 zullen worden gekapt. Dit betreft voornamelijk solitaire bomen en korte rijbeplanting, niet geschikt als vliegroute. De bomenrij tegen de noordgrens van de N264 ter hoogte van vliegbasis Volkel blijft grotendeels behouden en wordt aangevuld, wat zorgt voor een verbetering van deze potentiële vliegroute. Vanaf hectometerpaal 34.3 wordt het jonge opschot langs de noordzijde van de weg verwijderd (Figuur 15). Vanaf daar tot en met de rotonde met de N277 blijft enkel de noordelijke rij bomen behouden. Met het verdwijnen van dit groen zal een potentiële vliegroute worden verwijderd, daar dit de enige bomenrij in de directe omgeving is die oost met west verbindt. Vervolgonderzoek is benodigd om te bepalen of deze bomenrij gebruikt wordt als vliegroute. Tevens zullen door de aanleg van de parallelweg enkele bomen worden verwijderd op de aansluiting met de Rode Eiklaan, waardoor de geschiktheid als “hop-over” hier verslechtert. Ter compensatie is in het plan het planten van bomen op de middenberm opgenomen, waardoor overtredingen voorkomen worden.

In deelgebied 2 zullen meerdere bomenrijen worden gekapt, omdat deze zich binnen de obstakelvrije zone bevinden. De te kappen bomenrij ten noorden van de N264, ter hoogte van het defensiekanaal, biedt potentie als (essentiële) vliegroutes, daar deze meerdere potentiële verblijfplaatsen verbindt met foerageergebieden. Tevens is dit de enige bomenrij in de directe omgeving die oost met west verbindt. Vervolgonderzoek is benodigd om aan te tonen of deze bomenrij gebruikt wordt als vliegroute. In deelgebied 2 zullen de potentiële noord-zuid vliegroutes niet verslechteren door de ingreep.



Figuur 15: Ligging van mogelijke vliegroutes (weergegeven met een zwarte lijn) bij de overgang tussen deelgebied 1 en deelgebied 2. Mogelijk essentiële vliegroutes welke binnen de voorgenomen plannen verloren gaan zijn met rood omcirkeld.

Toetsing

Bij de kap van de houtopstanden bestaat de kans dat er een of meerdere vliegroutes van een vleermuissoort verloren gaan. Dit betreft de houtwal binnen deelgebied 1 vanaf hectometerpaal 34.3, en de bomerij ten noorden van de N264, parallel met het defensiekanaal, binnen deelgebied 2. Middels een protocollair vervolgonderzoek naar vliegroutes dient duidelijk te worden of deze houtopstanden dienstdoen als vliegroute. Op basis van het vervolgonderzoek wordt bepaald of er bij het kappen van de houtopstanden sprake is van overtreding, en of het treffen van maatregelen en een ontheffingsprocedure aan de orde is alvorens er mag worden gekapt.

Grondgebonden zoogdieren

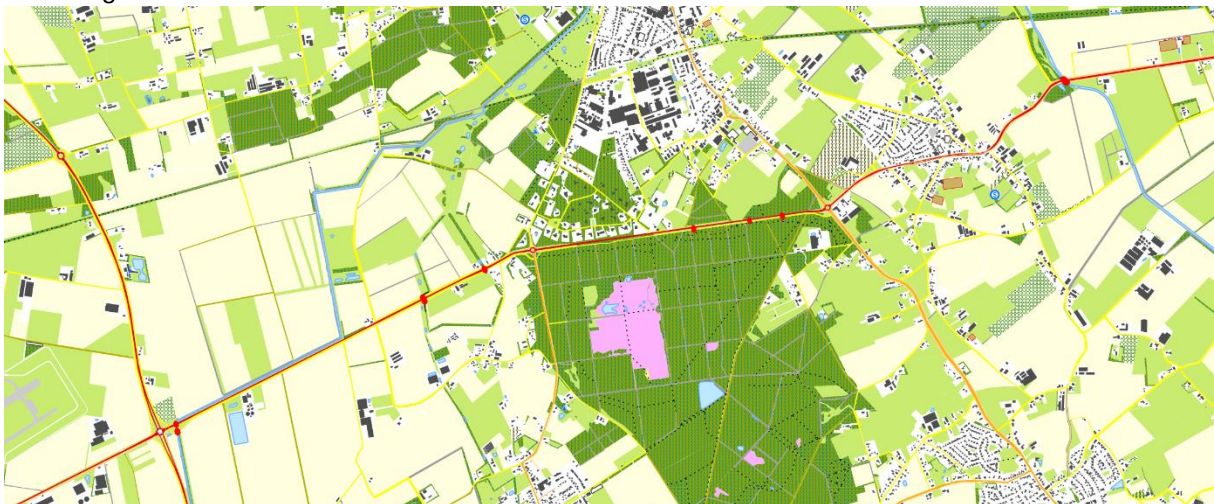
Het plangebied vormt deels geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als vos, ree, konijn, haas, egel en huisspitsmuis kunnen in de bermen van het plangebied worden waargenomen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Als er tijdens de werkzaamheden dieren worden aangetroffen welke niet op eigen kracht het plangebied kunnen verlaten, dan moeten deze zorgvuldig worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde soorten wezel, bunzing, hermelijn, steenmarter, boommarter, das, eekhoorn en bever voor. Met betrekking tot de marterachtigen gaat voor een groot deel geen potentieel leefgebied verloren tijdens de aanleg van de parallelweg. Op het grootste deel van het traject is geen struweel of ander geschikt groen aanwezig. Wel wordt binnen de voorgenomen plannen het struweel ten noorden van de N264 verwijderd (figuur 16). Dit is gelegen vanaf hectometerpaal 34.3. Deze groenstructuur biedt geschikte rust- en voortplantingsplaatsen voor de marterachtigen: wezel, bunzing, hermelijn, steenmarter en boommarter. Van hermelijn en boommarter zijn alleen individuele waarnemingen bekend. Hermelijn is een moeilijk aan te tonen soort welke in de omgeving van de N264 zeker een populatie kan hebben. De waarnemingen van boommarter zijn incidenteel, van een populatie is niet te spreken waardoor zijn aanwezigheid redelijkerwijs is uitgesloten. In de directe omgeving van de betreffende groenstructuur zijn hollen gevonden welke kunnen worden gebruikt als rustplaats voor de betreffende marterachtigen.



Figuur 16: Locatie van het struweel wat geschikte rust- en voortplantingsplaatsen voor de marterachtigen biedt.

Met betrekking tot de das zijn er meerdere sporen aangetroffen langs de N264. Een deel van de huidige faunapassages wordt gebruikt, gezien de aanwezigheid van (oude) wissels. Figuur 17 geeft de globale ligging van de aanwezige faunapassages. Er zijn momenteel geen faunapassages binnen deelgebied 1 aanwezig.



Figuur 17: Globale ligging van bestaande faunapassages binnen het plangebied (rood).

Binnen deelgebied 1 zijn wissels en latrines aangetroffen (Figuur 18). Tevens is bekend dat er een dassenburcht aanwezig is binnen het bebost perceel aan de Beukenlaan, circa 200 meter ten zuiden van de N264. Wissels lopen vanaf dit perceel naar het terrein van Vliegbasis Volkel, waarbij gebruikt wordt gemaakt van dassendoorgangen in het hekwerk. Door de aanleg van de parallelweg gaan geen burchten of essentieel leefgebied verloren binnen dit deelgebied. Wel zal het oversteken van de N264 door de verbreding worden bemoeilijkt en de kans op aanrijdingen worden verhoogd. Uit de database van de dassenwerkgroep Brabant blijkt dat het aantal aanrijdingen met dassen op dit deel van het traject het hoogst is. Het plaatsen van een geschikte faunapassage op deze locatie is daarom belangrijk. In de plannen wordt een dergelijke passage zowel ten oosten als ten westen van de nieuw aan te leggen "Verlengde Noordlaan" gerealiseerd. Ook deze nieuwe weg krijgt enkele faunapassages. Daarnaast is het belangrijk om de geleiding aan de noord- en zuidzijde van de weg goed in te richten.



Figuur 18: Aangetroffen sporen van das binnen deelgebied 1. Zwarte lijnen betreffen wissels, zwarte stippellijnen het vermoedelijke verloop van wissels, rode stippen latrines en rood gearceerd betreft het perceel met een dassenburcht.

Binnen deelgebied 2 zijn een (bij)burcht en een wissel aangetroffen ter hoogte van hectometerpaal 37.2, waarbij gebruik wordt gemaakt van een faunapassage (Figuur 19). De voorgenomen plannen binnen dit deelgebied betreffen het kappen van bomen binnen de obstakelvrije zone en de aanplanting van nieuwe bomen. Door deze aanpassing gaan geen burchten of essentieel leefgebied verloren binnen dit deelgebied.



Figuur 19: Aangetroffen sporen van de das binnen deelgebied 2. Zwarte lijnen zijn wissels, blauwe stippen (bij)burchten

Binnen deelgebied 3 is een wissel aangetroffen ter hoogte van hectometerpaal 41.5, onder de brug over de Lage Raam (Figuur 20). De voorgenomen plannen binnen dit deelgebied betreft het aanplanten van nieuwe bomen. Door deze aanpassing gaan geen burchten of essentieel leefgebied verloren binnen dit deelgebied.



Figuur 20: Aangetroffen sporen van de das binnen deelgebied 3, de zwarte lijn betreft een wissel

Binnen het plangebied zijn geen nesten of sporen van de eekhoorn aangetroffen. Aangezien de oppervlaktewateren niet binnen het plangebied vallen, en er geen vraatsporen zijn aangetroffen, is een negatief effect op bever eveneens redelijkerwijs uitgesloten. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

Toetsing

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaan geen verblijfplaatsen van niet-vrijgestelde soorten verloren. Ook gaat er geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten en overtreding van de Wnb is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen. Bij de werkzaamheden dienen aanwezige dieren de kans te krijgen om het plangebied te verlaten. Als ze dit niet op eigen kracht kunnen dan moeten ze zorgvuldig worden verplaatst naar een veilige plek buiten het plangebied.

Binnen de voorgenomen plannen is ruimte voor twee faunapassages (figuur 21). Binnen deelgebied 1, ter hoogte van hectometerpaal 33.0, ligt een actief gebruikte wissel. Deze wissel verbindt het bebost perceel aan de Beukenlaan met het terrein van Vliegbasis Volkel, en doorkruist de N264. Een faunapassage op deze locatie, in combinatie met de aanleg van geleiding voor de das, zal de kans op

aanrijdingen hier sterk verminderen, en de connectiviteit verbeteren. Een faunapassage ten oosten van de nieuw aan te leggen “Verlengde Noordlaan” wordt bij voorkeur geplaatst ter hoogte van hectometerpaal 33.6. De rest van het traject bevat enkele goed ingerichte en in gebruik zijnde faunapassages. Op enkele locaties is het aan te raden meer dassengeleiding aan te brengen.



Figuur 21: Geadviseerde locaties van nieuwe faunapassages binnen deelgebied 1

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis en hazelworm, welke in de omgeving populaties hebben. De verspreiding van deze soorten beperkt zich tot de natuurgebieden in de omgeving. Het plangebied zelf en de directe omgeving bieden geen geschikt habitat voor deze soorten. Het voorkomen van reptielen binnen het plangebied is daarmee dan ook uitgesloten. Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Amfibieën

Volgens de verspreidingsgegevens zijn in de omgeving van het plangebied de niet vrijgestelde rugstreeppad, knoflookpad, poelkikker, heikikker, alpenwatersalamander, vinpootsalamander en kamsalamander bekend. Waarnemingen van knoflookpad, vinpootsalamander en kamsalamander hebben betrekking op specifieke populaties welke niet in de directe omgeving van de N264 liggen.

Bij de werkzaamheden worden mogelijk enkele sloten gedempt of verlegd. De sloten betreffen afwatersloten en stonden vrijwel allemaal droog. Deze bieden geen geschikt voortplantingshabitat voor de niet-vrijgestelde amfibieën. Daarnaast gaat geen potentieel landhabitat verloren in de directe omgeving van geschikte poelen. In de omgeving van het plangebied zijn ook algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Het plangebied doorkruist meerdere oppervlaktewateren, die geschikt habitat bieden voor deze algemenere soorten. Indien werken plaatsvinden in de directe omgeving van deze oppervlaktewateren dient rekening te worden gehouden voor passerende individuen van een algemene (vrijgestelde) soort en is de zorgplicht van toepassing.

Toetsing

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort veroorzaken. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties en overtreding van de Wnb is dan ook uitgesloten. In het kader van de algemene zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor passerende individuen.

Vissen

Het aanwezig oppervlaktewater binnen het plangebied biedt geen geschikt habitat voor beschermde vissoorten. In de directe omgeving van het plangebied zijn tevens geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten.

Bij werkzaamheden aan in de directe nabijheid van oppervlaktewater dienen zorgplichtmaatregelen genomen te worden. Te denken valt aan het zoveel mogelijk overdag uitvoeren van de werkzaamheden. Bij werkzaamheden met harde geluiden en/of trillingen moeten voorafgaand aan de werkzaamheden afgezwakte waarschuwingsgeluiden worden afgegeven om fauna in de gelegenheid te stellen tijdig weg

te komen. Vlak voorafgaand aan de werkzaamheden dient roering in het water gecreëerd te worden zodat vissen vroegtijdig het werkgebied kunnen verlaten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

Ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van bruine eikenpage, iepenpage, kommavlinder, veldparelmoervlinder, beekrombout, gevlekte witsnuitlibel en sierlijke witsnuitlibel. Van iepenpage, veldparelmoervlinder en sierlijke witsnuitlibel zijn enkel losse waarnemingen bekend, aanwezigheid van een populatie in de directe omgeving is redelijkerwijs uitgesloten. Alle genoemde soorten stellen zeer specifieke eisen aan hun habitat. Het plangebied voldoet niet aan deze eisen. Aanwezigheid van de overige beschermde libellen en vlinders is vanwege de verspreiding en/of aanwezig habitat uitgesloten. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn beschermde soorten bekend als dennenorchis, drijvende waterweegbree en knollathyrus. Dennenorchis en knollathyrus hebben geen bekende populaties in de directe omgeving van het plangebied. Drijvende waterweegbree beperkt zich tot enkele lopen en beken. Hier worden geen werkzaamheden aan uitgevoerd. Ook gezien het aanwezige biotoop in en rond het plangebied is de aanwezigheid van dergelijk beschermde vaatplanten redelijkerwijs uitgesloten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vaatplanten zijn op voorhand uitgesloten.

5. CONCLUSIE

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan alleen in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming in acht wordt genomen:

- Afhankelijk van de uitkomst van de AERIUS-berekening dienen er mogelijk aanvullende stappen te worden genomen. Uitvoering zonder vervolgstappen is mogelijk wanneer de stikstofdepositie 0,00 mol N/ha/j is;
- Er zijn binnen de voorkeursvariant geen directe effecten op het NNB te verwachten. Mochten er wijzigingen plaatsvinden waarbij binnen het NNB gewerkt wordt dan dient hiervoor een nadere beoordeling plaats te vinden;
- Om negatieve externe effecten op het NNB te voorkomen dient er in de toekomstige situatie geen toename te zijn in verlichting ter hoogte van het NNB, of de verlichting dient natuurvriendelijk te worden ingericht. Indien ter hoogte van het NNB toch normale verlichting wordt toegevoegd dienen de effecten hiervan nader te worden beoordeeld;
- Met betrekking tot het kappen van houtopstanden dient melding gedaan te worden van de kap, en dient herbeplanting op dezelfde grond plaats te vinden. Bij herplanting op andere grond dient een ontheffing verkregen te worden;
- Door het kappen van de houtwal binnen deelgebied 1 (vanaf hectometerpaal 34.3) en de bomenrij binnen deelgebied 2 (ten noorden van de N264, parallel met het defensiekanaal) zijn overtredingen ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen, op basis van deze quickscan, niet uit te sluiten. Protocolair vervolgonderzoek gedurende het juiste seizoen dient hieromtrent uitsluitend te geven;
- Ten aanzien van vleermuizen dient licht gericht of uitstralend op opgaand groen en open water te worden vermeden;
- Met betrekking tot wezel, hermelijn, bunzing en steenmarter gaat door het kappen van de houtwal binnen deelgebied 1 (vanaf hectometerpaal 34.3) potentieel leefgebied verloren. Vervolgonderzoek dient conform de “Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming” van de provincie Noord-Brabant te worden uitgevoerd.
- Ten aanzien van broedvogels dient, om overtreding op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, de kap van het opgaand groen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.

6. VERVOLGTRAJECT

Vleermuizen

De voorgenomen plannen binnen het plangebied kunnen onder andere negatieve gevolgen hebben voor vleermuizen, wat een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming betreft. Daarom zal middels soortgericht vervolgonderzoek eerst inzichtelijk moeten worden of in de huidige situatie de bomenrijen als vliegroute worden gebruikt, door een of meerdere vleermuissoorten. Een vervolgonderzoek naar vliegroutes van vleermuizen kan uitgevoerd worden tussen 15 april en 1 oktober.

Tussen 15 april en 1 oktober wordt geadviseerd minimaal twee veldbezoeken uit te voeren ten behoeve van het aantonen dan wel uitsluiten van het gebruik van de betreffende bomenrijen als vliegroute. Conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), zoals dat is vastgesteld door de Gegevensautoriteit Natuur in samenwerking met de Zoogdiervereniging en het Netwerk Groene Bureaus, dienen deze veldbezoeken in de avond of ochtend plaats te vinden (circa 2 à 3 uur na zonsondergang of voor zondopkomst), met een tussenliggende periode van minimaal 8 weken. Een van deze veldbezoeken dient binnen de kraamperiode te worden uitgevoerd. De kraamperiode loopt van half mei tot half juli.

Daarnaast dient voor het verwijderen van de vliegroute een ontheffing te worden aangevraagd bij de betreffende provincie of omgevingsdienst, in dit geval de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Een ontheffingsaanvraag dient te worden onderbouwd met een activiteitenplan waar juridische en ecologische aspecten als de specifieke maatregelen en werkzaamheden, de gunstige staat van instandhouding, het wettelijk belang, een alternatievenafweging en de planning in zijn opgenomen. Na het verkrijgen van de ontheffing kunnen de werkzaamheden ter plaatse van de aangetroffen vliegroutes worden uitgevoerd, mits aan alle voorwaarden uit de ontheffing wordt voldaan en de gevoelige periodes worden ontzien. De ODBN neemt normaliter binnen 13 weken een besluit over de aanvraag. Indien nodig kan dit termijn met 7 weken worden verlengd.

Kleine marters en steenmarter

Voor deze soorten dienen op de betreffende locatie een variatie aan detectiematerialen geplaatst te worden conform de “Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming” van de provincie Noord-Brabant. De materialen dienen voor minimaal 6 weken (maart t/m augustus) of 12 weken (september t/m februari) geplaatst te worden.

Houtopstanden

Allereerst dient inzichtelijk te worden gemaakt welke bomen vallen onder het onderdeel houtopstanden. Het betreft de bomen welke onderdeel uitmaken van bomenrijen van meer dan 20 bomen, én welke niet bestaan uit een wegbepanting van wilgen of populieren. Indien de bomen op dezelfde plaats worden herplant dient minimaal 4 weken voor de kap een melding gemaakt te worden bij de ODBN. Indien de

herplant op andere grond plaatsvindt dient een ontheffing aangevraagd te worden, waarbij wordt overlegd hoe de bomen op bosbouwkundig verantwoorde manier worden herplant. Indien de compensatie van de lijnbeplanting wordt gerealiseerd als vlakbeplanting dan dient er per boom uit de lijnbeplanting 64 m² vlakbeplanting voor terug te komen. Herplant dient plaats te vinden binnen 3 jaar na de kap.

7. SAMENVATTING

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolg-stappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 1: Overzicht effecten met betrekking tot gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	Ca. 7 km	Mogelijk	Afhankelijk van resultaten AERIUS-berekening	Uitvoering mogelijk indien uitkomst onder 0,00 mol/ha/j
Natuurnetwerk Nederland	Aangrenzend en overlap- pend	Mogelijk	Werkzaamheden binnen NNB nader beoordelen; toename van verlichting voorkomen of natuurvriendelijk	Ecologische waarde en kenmerken dienen gelijk te blijven
Houtopstanden	-	Ja	Ontheffing aanvragen voor de te kappen rijbeplanting	Niet van toepassing

Tabel 2 Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van overtreding	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Te voorkomen	Verwijderen van opgaand groen buiten broedseizoen uitvoeren	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	-	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Nee	-	Holtebomen blijven behouden
	Foerageerhabitat	Ja	Te voorkomen	-	Verlichting gericht en uitschijnend op opgaand groen vermijden
	Vliegroutes	Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van vliegrou- tes op specifieke locaties	Bij aanwezigheid is voor het kappen van bomenrijen een ontheffing nodig
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen en steen- marter	Bij aanwezigheid is voor het kappen van de houtopstan- den een ontheffing nodig
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Ja	Te voorkomen	Zorgplicht afdoende	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad
Vissen		Nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Nee	Nee	-	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Algemene websites

- Bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- Eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- Floron.nl (soortgegevens planten)
- Ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- Sovon.nl (soortgegevens vogels)
- Synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- Verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- Vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- Wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-01-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- Zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale websites

- Bouwens, S. 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot Soortbescherming. Provincie Noord-Brabant
- Brabant.nl (NNN en beschermde gebieden in Noord-Brabant)
- Dassenwerkgroepbrabant.nl (gegevens das in Noord-Brabant)
- Kaartbank.brabant.nl/viewer/app/Kaartbank (grenzen beschermde gebieden)

Bijlage 2**Aanvullende toetsing TAUW – Update
Flora en Fauna**

Notitie

Contactpersoon	Eline Dierikx
Kwaliteitscontrole	Tim van Leeuwen
Datum	2 juni 2023
Kenmerk	N011-1287478EHD-V01-pws - Update Flora en Fauna

N011-1287478EHD-V01-pws - Update Flora en Fauna

1 Aanleiding

In opdracht van Provincie Noord-Brabant heeft BRO in 2021 onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor de uitbreiding van de provinciale weg N264 tussen Odiliapeel en Haps. De resultaten staan beschreven in het rapport 'Quickscan flora en fauna N264.36 te Odiliapeel – Haps'¹ (zie ook bijlage 1). Hieruit blijkt dat de werkzaamheden mogelijk negatieve effecten hebben op een vliegroute van vleermuizen en leefgebied en verblijfplaatsen van bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter. Negatieve effecten op het Natuurnetwerk Brabant (NNB) zijn in de voorgaande quickscan uitgesloten. Een toetsing aan het huidige NNB en de ambitiekaart is opgenomen in deze notitie.

Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden door stikstofdepositie in de aanlegfase zijn niet op voorhand uitgesloten. De effecten van de aanlegfase kunnen door middel van een AERIUS-berekening getoetst worden. Een AERIUS-berekening is geen onderdeel van deze notitie.

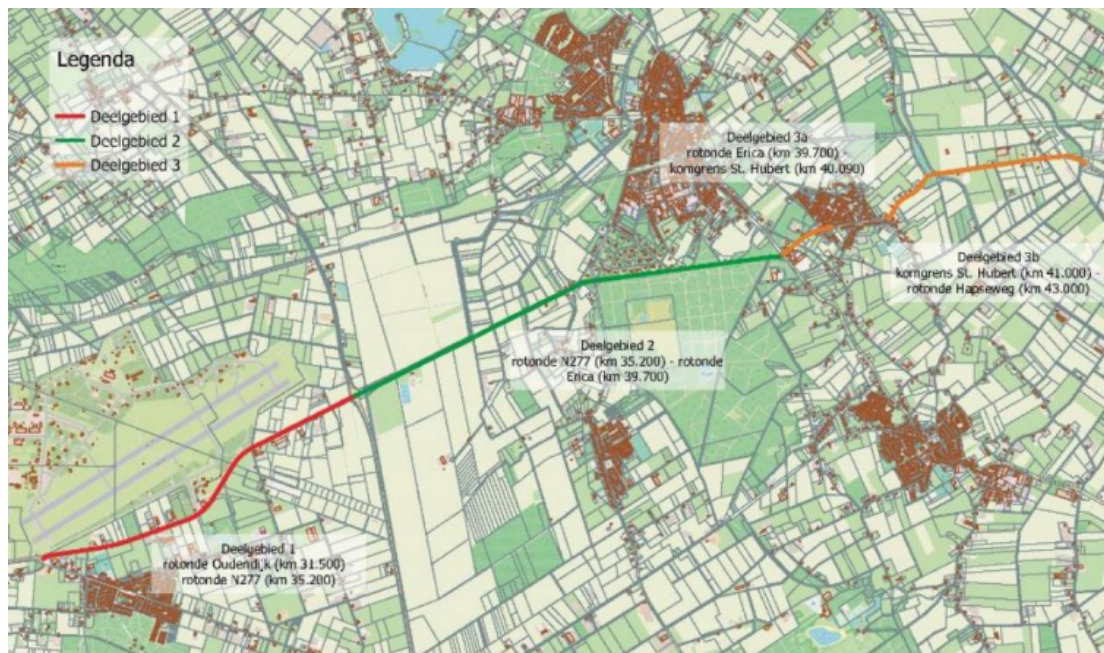
Om de werkzaamheden in aankomende jaren uit te kunnen voeren zonder dat de houdbaarheid van de voorgaande quickscan verlopen is, is een nieuw veldbezoek uitgevoerd. Het doel van deze notitie is om aan de hand van het nieuwe veldbezoek te toetsen of de conclusies uit de voorgaande natuurtoets nog steeds gelden.

2 Plangebied

De notitie richt zich op het meest westelijk gelegen deelgebied ter hoogte van Odiliapeel welke aan de noordkant parallel loopt met vliegbasis Volkel. In voorgaande quickscan is dit als deelgebied 1 benoemd (zie figuur 2.1). Het betreft de N264 Nieuwedijk die vanaf de rotonde met de kruising van Oudedijk in het westen tot aan de rotonde met de kruising van de N277 in het oosten loopt. De omgeving wordt voornamelijk omringd door agrarische percelen en boerenerven.

¹ BRO, 2021. Quickscan flora en fauna N264.36 te Odiliapeel – Haps met rapportnummer: P02367, 19 maart 2021

Een aanvullend onderzoek voor flora en fauna voor de overige deelgebieden wordt conform het contract (met contractnummer N264.36.04 RE) niet uitgevoerd.



Figuur 2.1 Ligging van het gehele plangebied. Deze notitie richt zich op deelgebied 1 (Bron: BRO, 2021)

2.1 Beoogde werkzaamheden

Provincie Noord-Brabant is voornemens om binnen deelgebied 1 een parallelweg naast de hoofdrijbaan van de N264 aan te leggen. De parallelweg zal over de gehele lengte aan de zuidzijde van de huidige weg aangelegd worden. Hierbij worden onder andere bomen gerooid en groenstructuren versterkt door het aanplanten van een nieuwe bomenlaan. Tussen hectometerpaal 34.3 en 34.6 wordt de bomenrij aan de noordkant verwijderd om een ontsluiting te realiseren naar de Klazinahoeve. Ook zal de oostelijk gelegen rotonde gereconstrueerd worden naar een ei-vorm om de doorstroming te verbeteren. Voor de das worden twee faunapassages onder de weg aangebracht.

3 Natuurnetwerk Brabant

Sinds 2021 zijn er in de directe omgeving van het plangebied geen nieuwe gebieden aangewezen voor het NNB. De gebieden die in de directe omgeving liggen zijn aangewezen als natuurtype N16.03 'Droog bos met productie (zie figuur 3.1). Dit natuurtype blijft hetzelfde in de ambitiekaart. De conclusies uit de voorgaande quickscan blijven hierdoor actueel. De conclusies zijn als volgt:

Bij de inrichting is rekening gehouden met het in stand houden van de verbinding tussen de naastgelegen gebieden, het behouden en verbeteren van hop-overs, en waar nodig de aanleg van (extra) faunapassages. Zoals ook in de voorgaande quickscan geconcludeerd is, zijn directe negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB uitgesloten.

In de provincie Noord-Brabant dient ook getoetst te worden aan de externe werking bij werkzaamheden in de omgeving van het NNB. Voor externe werking wordt eveneens de conclusie gevolgd uit voorgaande quickscan. Door een vergelijkbare situatie van de hoeveelheid verkeer en de tijdelijke aard van de werkzaamheden, worden de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB niet aangetast. In de huidige situatie wordt er geen gebruik gemaakt van straatverlichting. Indien er een toename aan verlichting optreedt, dient dit natuurvriendelijk uitgevoerd te worden en/of dient een nadere beoordeling van de effecten plaats te vinden.



Figuur 3.1 Ligging van het plangebied en natuurtypen van het NNB in de directe omgeving

4 Soortbescherming

4.1 Algemeen

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Eerder uitgevoerde quickscan (BRO, 2021)
- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, geraadpleegd op 3 mei 2023)
- [De Ecoviewer van TAUW](#)
- Een oriënterend veldbezoek op maandag 8 mei 2023

De ecooloog heeft tijdens het oriënterende veldbezoek gecontroleerd of de locatie voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook heeft de ecooloog gekeken naar aanwijzingen van de aanwezigheid (zichtwaarnemingen en sporen van terreingebruik), zoals holen, uitwerpselen, haren, prooi- of voedselresten).

4.2 Effecten

Vogels

Tijdens het veldbezoek kwam de huidige situatie goed overeen met de situatie ten tijde van de eerder uitgevoerde quickscan. Conclusies met betrekking tot negatieve effecten op nestplaatsen van vogels veranderen niet ten opzichte van de voorgaande quickscan.

De voorgenomen plannen hebben geen betrekking op bebouwing. Hierdoor is het verlies van broedlocaties van gebouwbewonende jaarrond beschermde vogels, zoals huismus en gierzwaluw, uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen in bomen binnen de invloedssferen van de werkzaamheden.

De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

De nesten van alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd wanneer ze als broedlocatie in gebruik zijn. Vogels kunnen gedurende het gehele jaar gaan broeden. Het is daarom belangrijk om hier voorafgaand aan de werkzaamheden rekening mee te houden. De kans op een broedgeval is het grootst in de periode maart tot en met augustus. Het is noodzakelijk om voorafgaand aan de werkzaamheden contact op te nemen met een ecooloog om te bepalen of een controle op nesten van broedvogels noodzakelijk is. Indien een broedende vogel aanwezig is, kan het nodig zijn om de werkzaamheden uit te stellen totdat de jongen zijn uitgevlogen en niet meer afhankelijk zijn van het nest. Mogelijk kan een deel van de werkzaamheden wel uitgevoerd worden door het aanhouden van een door een ecooloog vastgestelde verstoringsvrije zone. Het advies luidt om, indien mogelijk, de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Vleermuizen

De werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op essentiële vliegroutes van vleermuizen. In de voorgaande quickscan is beschreven dat de mogelijk geschikte bomen voor verblijfplaatsen van vleermuis behouden blijven bij de werkzaamheden. Daarnaast blijft bebouwing in de omgeving onaangetast. Tijdens het veldbezoek kwam de huidige situatie goed overeen met de situatie ten tijde van de eerder uitgevoerde quickscan. Hiermee zijn negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen nog steeds uitgesloten.

In voorgaande quickscan is geconcludeerd dat de noordelijke wilgenrij tussen hectometerpaal 34.3 en 34.6 van de N264 mogelijk essentieel is voor het behoud van de vleermuispopulatie in de omgeving. Tijdens het veldbezoek op 8 mei is gebleken dat deze wilgen geknot zijn, waardoor deze niet meer dienen als geleidend element voor vleermuizen. Deze wilgenrij wordt periodiek één keer in de 5 à 6 jaar geknot (Cyclomedia, 2023). In de permanente situatie zal deze wilgenrij verwijderd zijn om plaats te maken voor een ontsluitingsweg. Naar verwachting zullen vleermuizen, die deze wilgenrij als vliegroute gebruiken, oversteken naar de bomenrij ten zuiden van de N264. Om conclusies te trekken of er sprake is van een essentiële vliegroute voor vleermuizen dient de zuidelijke bomenrij tussen hectometerpaal 34.3 en 34.6 onderzocht te worden (zie figuur 4.1).

Tevens is in de voorgaande quickscan geconcludeerd dat er sprake is van een mogelijke 'hop-over' ter hoogte van de Rode Eiklaan (hectometerpaal 34.0) (zie figuur 4.1). Door het verwijderen van bomen tijdens de aanlegfase wordt de functie van deze mogelijke hop-over aangetast. Om te bepalen of er maatregelen voor het behoud van de 'hop-over' nodig zijn tijdens de aanleg- en gebruikersfase, dient er een nader onderzoek naar een essentiële vliegroute van vleermuizen uitgevoerd te worden op deze locatie.

Afhankelijk van de uitkomsten van het nader onderzoek zijn het nemen van aanvullende maatregelen en het aanvragen van een Wnb ontheffing mogelijk noodzakelijk.



Figuur 4.1 Ligging van de onderzoekslocaties voor vliegroutes van vleermuizen

Grondgebonden zoogdieren

De wilgenrij ten noorden van de N264 tussen hectometerpaal 34.3 en 34.6 is in voorgaande quickscan aangeduid als mogelijk essentieel onderdeel van het leefgebied van bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter. De conclusie luidde dat de aanwezige groenstructuur op deze locatie geschikte rust- en voortplantingsplaatsen voor deze marterachtigen bood. Ook waren er bij het voorgaande veldbezoek holen aangetroffen in de directe omgeving van de groenstructuur.

Tijdens het veldbezoek op 8 mei 2023 waren de wilgen in deze rij geknot, waardoor er minder dekking voor deze soorten aanwezig is. In de permanente situatie zal deze bomenrij verwijderd zijn. Door de wilgen tot het afronden van de werkzaamheden geknot te houden is het verbindende en dekkende element tussen foerageergebieden afwezig voor bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter. Tevens zijn er geen holen aangetroffen bij het veldbezoek. Verblijfplaatsen en een essentieel onderdeel van het leefgebied van bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter zijn hierdoor uitgesloten. Hoewel het niet uit te sluiten is dat een individu incidenteel deze locatie gebruikt om te foerageren, betreft het geen essentieel onderdeel van het leefgebied. Indien de maatregel opgevolgd wordt is een nader onderzoek naar bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter niet nodig.

Binnen het plangebied zijn sporen van das aangetroffen (BRO, 2021). De effecten op das veranderen niet ten opzichte van de eerdere conclusies. Dit houdt in dat geschikte faunapassages geplaatst worden ter hoogte van hectometerpaal 33.0 en 33.6 (zie figuur 4.2). Daarnaast is het belangrijk om de geleiding aan de noord- en zuidzijde van de weg goed in te richten. Negatieve effecten op de das worden door deze maatregelen voorkomen. Een ontheffing Wnb is niet noodzakelijk voor das, mits deze maatregelen opgevolgd worden.



Figuur 4.2 Geadviseerde locaties van nieuwe faunapassages (Bron: BRO, 2021)

Reptielen

Conclusies met betrekking tot hazelworm en levendbarende hagedis veranderen niet ten opzichte van de voorgaande quickscan. De (directe) omgeving van het plangebied bevat nog steeds geen geschikt leefgebied waardoor negatieve effecten op deze soorten uitgesloten is. Een nader onderzoek naar en het aanvragen van een ontheffing voor hazelworm en levendbarende hagedis is niet nodig.

Amfibieën

Conclusies met betrekking tot Wnb beschermde amfibieën veranderen niet ten opzichte van de voorgaande quickscan. De afwateringssloten in (de omgeving van) het plangebied zijn nog steeds niet geschikt als voortplantingswater voor beschermde amfibieën. Ook gaat er geen potentieel landhabitat verloren bij de werkzaamheden. Een nader onderzoek naar en het aanvragen van een ontheffing voor amfibieën is niet nodig.

Vissen

Conclusies met betrekking tot Wnb beschermde vissen veranderen niet ten opzichte van de voorgaande quickscan. De afwateringssloten zijn nog steeds niet geschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Een nader onderzoek naar en het aanvragen van een ontheffing voor vissen is niet nodig.

Vlinders

Voor beschermde vlinders zijn ofwel geen waardplanten in het plangebied aanwezig of ontbreekt het aan geschikt habitat. Conclusies met betrekking tot Wnb beschermde vlinders veranderen niet ten opzichte van de voorgaande quickscan. Een nader onderzoek naar en het aanvragen van een ontheffing voor vlinders is niet nodig.

Libellen

Voor beschermde libellen biedt het plangebied nog steeds geen geschikt habitat of voortplantingswateren. Conclusies met betrekking tot Wnb beschermde libellen veranderen niet ten opzichte van de voorgaande quickscan. Een nader onderzoek naar en het aanvragen van een ontheffing voor libellen is niet nodig.

Overige ongewervelden

Voor vermiljoenkever, gestreepte waterroofkever en platte schijfhoren biedt het plangebied nog steeds geen geschikt habitat. Een nader onderzoek naar en het aanvragen van een ontheffing voor deze Wnb beschermde ongewervelden is niet nodig.

Flora

Conclusies met betrekking tot beschermde flora veranderen niet ten opzichte van de voorgaande quickscan. Het plangebied biedt nog steeds geen geschikte groeiplaatsen voor de soorten waardoor het voorkomen uitgesloten is. Een nader onderzoek naar en het aanvragen van een ontheffing voor flora is niet nodig.

5 Conclusie

5.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Provincie Noord-Brabant heeft BRO in 2021 onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor de uitbreiding van de provinciale weg N264 tussen Odiliapeel en Haps. Om de werkzaamheden in aankomende jaren uit te kunnen voeren zonder dat de houdbaarheid van de voorgaande quickscan verlopen is, is een nieuw veldbezoek uitgevoerd. Het doel van deze notitie is om aan de hand van het nieuwe veldbezoek te toetsen of de conclusies uit de voorgaande natuurtoets nog steeds gelden.

5.2 Relevante natuurwet- en regelgeving

Voor de toetsing van de effecten van de werkzaamheden en de permanente situatie zijn de onderdelen Soortenbescherming en Gebiedsbescherming uit de Wet natuurbescherming en Provinciaal beschermde gebieden (NNB) van toepassing.

5.3 Conclusies toetsing Gebiedsbescherming

Een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in de omgeving is niet op voorhand uitgesloten. Een AERIUS-berekening is noodzakelijk om de effecten van de werkzaamheden te toetsen.

5.3.1 Provinciaal beschermde gebieden

Sinds 2021 zijn er in de directe omgeving van het plangebied geen nieuwe gebieden aangewezen voor het NNB. De gebieden die in de directe omgeving liggen zijn aangewezen als natuurstype N16.03 'Droog bos met productie'. Dit natuurstype blijft hetzelfde in de ambitiekaart. De conclusies uit de voorgaande quickscan blijven hierdoor actueel.

Directe negatieve effecten op wezenlijke kenmerken en waarden binnen het NNB zijn uitgesloten. Mogelijk indirecte negatieve effecten bestaan uit een toename in verlichting. In de huidige situatie wordt er geen gebruik gemaakt van straatverlichting. Indien er een toename aan verlichting optreedt dient dit natuurvriendelijk uitgevoerd te worden en/of dient een nadere beoordeling van de effecten plaats te vinden.

5.4 Conclusies toetsing Soortenbescherming

Voor de soortgroepen vogels, reptielen, amfibieën, vissen, vlinders, libellen en overige ongewervelden veranderen de conclusies niet ten opzichte van de voorgaande quickscan.

Voor bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter is door verandering in landschapselementen en het nemen van maatregelen geen nader onderzoek noodzakelijk geacht. De conclusies komen niet overeen ten opzichte van de voorgaande quickscan.

Voor vliegroutes van vleermuizen zijn veranderingen in nader soortgericht onderzoek aanbevolen. In voorgaande quickscan is een nader onderzoek aangeraden aan de noordzijde van de N264 ter hoogte van hectometerpaal 34.3 en 34.6. Door veranderingen in landschapselementen is het nader onderzoek aangeraden aan de zuidkant van dit deel van de weg. Tevens zijn negatieve effecten op een hop-over van vleermuizen ter hoogte van hectometerpaal 34.0 tijdens de aanlegfase niet uitgesloten. Een aanvullend nader onderzoek op het gebruik van deze hop-over is noodzakelijk.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk negatieve effecten op door de Wnb beschermde vleermuizen. Nader onderzoek is nodig naar vliegroutes van vleermuizen. Afhankelijk van het nader onderzoek kan het nemen van maatregelen en/of het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn.

Alle nesten van broedende vogels zijn beschermd op het moment dat ze in gebruik zijn. Doordat vogels gedurende het gehele jaar kunnen gaan broeden, is het belangrijk om hier voorafgaand aan de werkzaamheden rekening mee te houden. Het is noodzakelijk om voorafgaand aan de werkzaamheden contact op te nemen met een ecooloog om te bepalen of een controle op nesten van broedvogels nodig is. De kans op een broedgeval is het grootst in de periode maart tot en met augustus. Indien een broedende vogel aanwezig is, kan het nodig zijn om de werkzaamheden uit te stellen totdat de jongen zijn uitgevlogen en niet meer afhankelijk zijn van het nest. Mogelijk kan een deel van de werkzaamheden wel uitgevoerd worden door het aanhouden van een door een ecooloog vastgestelde verstoringenvrije zone. Indien mogelijk is het advies om de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te laten vinden.

Tevens dient er rekening gehouden te worden met de maatregelen omtrent de zorgplicht, zoals benoemd in paragraaf 4.1.1. De zorgplicht (Wnb, artikel 1.11) houdt in dat handelingen, die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten achterwege worden gelaten. De initiatiefnemer neemt de noodzakelijke maatregelen om negatieve gevolgen te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken/ongedaan te maken.

In tabel 5.1 zijn de conclusies van de toetsing soortenbescherming opgenomen.

Tabel 5.1 Samenvatting van de resultaten van de toetsing van effecten op Wnb beschermde soorten

Soortgroepen	Effect	Nader onderzoek	Te nemen maatregelen
Vogels	Mogelijk overtreding Wnb artikel 3.1	Nee	Indien mogelijk de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren. Voorafgaand aan de werkzaamheden contact opnemen met een ecooloog om te bepalen of er een broedvogelcontrole nodig is. Mogelijk is een aanvullende broedvogelcontrole noodzakelijk.
Vleermuizen	Mogelijk overtreding Wnb artikel 3.5	Ja	Nader onderzoek naar vliegroute van vleermuizen bij zuidelijke bomenrij van N264 tussen hectometerpaal 34.3 en 34.6 en het gebruik van de hop-over ter hoogte van hectometerpaal 34.0 en de Rode Eiklaan. Niet direct belichten van naastgelegen bomenrijen tussen zonsondergang en zonsopgang om negatieve effecten op vliegroutes en foerageergebieden te voorkomen.
Grondgebonden zoogdieren	Geen overtreding Wnb artikel 3.10, mits maatregel	Nee	Plaatsen geschikte faunapassages voor das en zorgen voor goede geleiding aan noord- en zuidzijde van de N264. Het geknot houden van de wilgenrij ten noorden van de N264 tussen hectometerpaal 34.3 en 34.6 tot de werkzaamheden afgerond zijn om negatieve effecten op bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter te voorkomen.
Reptielen, amfibieën, vissen, vlinders, libellen en overige ongewervelden	Geen overtreding Wnb	Nee	Niet van toepassing

Soortgroepen	Effect	Nader onderzoek	Te nemen maatregelen
Zorgplicht	Geen overtreding Wnb, mits maatregelen	Nee	Werkzaamheden in het water vinden uitsluitend plaats in de periode medio juli tot en met maart (buiten de voortplantingsperiode van amfibieën). Werkzaamheden in het water mogen niet worden uitgevoerd in de periode dat de watertemperatuur onder de 0 of boven de 25 graden Celsius komt. Dit omdat aquatische fauna dan lethargisch kan worden en niet kan vluchten. Het water wordt voorafgaand aan de werkzaamheden licht beroerd zodat aquatische fauna kan vluchten naar weerszijden. Takkenrillen, stobben en ander materiaal worden voorzichtig verwijderd en buiten de invloedsferen van de werkzaamheden neergelegd. Eventuele dieren die eronder schuilen en niet zelfstandig weg vluchten worden ook buiten het werkteerein geplaatst. Boschages en struweel binnen de werkteerijnen worden verwijderd in de periode medio september tot en met januari. Hierbij wordt langzaam één richting gewerkt om fauna de kans te geven te vluchten.

6 Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten beschermde soorten.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

BRO, 2021. Quickscan flora en fauna N264.36 te Odiliapeel – Haps met rapportnummer: P02367, 19 maart 2021.

Broekhuizen S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Kenmerk

N011-1287478EHD-V01-pws - Update Flora en Fauna

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Dijkstra, K.B., Kalkman, V.J., Ketelaar, R., van der Wiede, M.J.T., 2002. De Nederlandse libellen (odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2013. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2013. Rapport 2013-010. Stichting RAVON, Nijmegen.

Geraadpleegde internetwebsites:

[Natuurbeheerplan \(arcgis.com\)](http://Natuurbeheerplan(arcgis.com))

www.floron.nl

www.libellennet.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

[Street Smart \(cyclomedia.com\)](http://Street Smart(cyclomedia.com))

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuisnet.nl

www.vlindernet.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1**Quickscan BRO flora en fauna N264.36
te Odiliapeel – Haps**

Quicksan flora en fauna N264.36 te
Odiliapeel - Haps



Quicksan flora en fauna N264.36 te Odiliapeel - Haps

Rapportnummer: P02367

Datum: 19-3-2021

Projectteam BRO: JV, RT, MvdS, NL, RdM

Bron foto kaart: NL

BRO
Hoofdvestiging
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING	4
Werkwijze quickscan flora en fauna	4
2. PLANOPGAVE	5
Huidige situatie	5
Toekomstige situatie	5
3. TOETSING GEBIEDSBESCHERMING	8
Wettelijke gebiedsbescherming	8
Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid	8
Toetsing beschermde houtopstanden	12
4. TOETSING SOORTENBESCHERMING	14
Vogels	16
Vleermuizen	16
Grondgebonden zoogdieren	18
Reptielen	23
Amfibieën	23
Vissen	23
Ongewervelde diersoorten	24
Vaatplanten	24
5. CONCLUSIE	25
6. VERVOLGTRAJECT	26
Vleermuizen	26
Kleine marters en steenmarter	26
Houtopstanden	26
Stikstof	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
7. SAMENVATTING	28
Geraadpleegde bronnen	29

1. INLEIDING

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van de herinrichting van een deel van de N264, het traject N264.36 tussen Odiliapeel en Haps, voor de realisatie van een parallelweg, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen potentieel aanwezige natuurwaarden die vanuit de Wet natuurbescherming en provinciaal beleid zijn beschermd. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 25 februari 2020 tussen 13.00 – 16.00 uur door twee ecologen van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Het was circa 6°C, zonnig, met een oostenwind van 3 Bft. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest-/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, soortgerichte literatuur, NDFF-gegevens en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

2. PLANOPGAVE

Het plangebied is het traject van de N264.36 gelegen tussen Odiliapeel en Haps. Dit traject loopt evenredig met Vliegbasis Volkel in het westen, waarna het de Molenheide en daarna Sint Hubert doorkruist, waarna het eindigt ter hoogte van Haps. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Huidige situatie

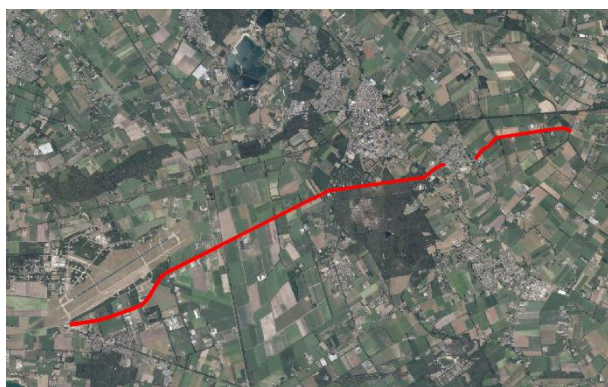
Het plangebied bestaat momenteel uit het traject van de N264.36, gelegen tussen Odiliapeel en Haps. Deelgebied 1 is het westelijk traject, wat parallel loopt met Vliegbasis Volkel. Dit deelgebied wordt met name omringd door agrarische percelen en boerenerven. Deelgebied 2 is het traject van het kruispunt met de N277 tot het kruispunt met de N602. Het westelijk gedeelte van dit traject loopt door een agrarische omgeving, het oostelijke gedeelte van dit traject loopt door de Molenheide. Deelgebied 3a is het traject van kruispunt met de N602 tot aan de bebouwde kom van Sint Hubert. Dit traject wordt met name omringd door agrarische percelen. Deelgebied 3b loopt van de bebouwde kom van Sint Hubert tot de oversteek met de Sint Anthonisloop. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. In figuur 3 is zijn de ligging van de deelgebieden weergegeven. De figuren 4 t/m 9 geven een impressie van het plangebied.

Toekomstige situatie

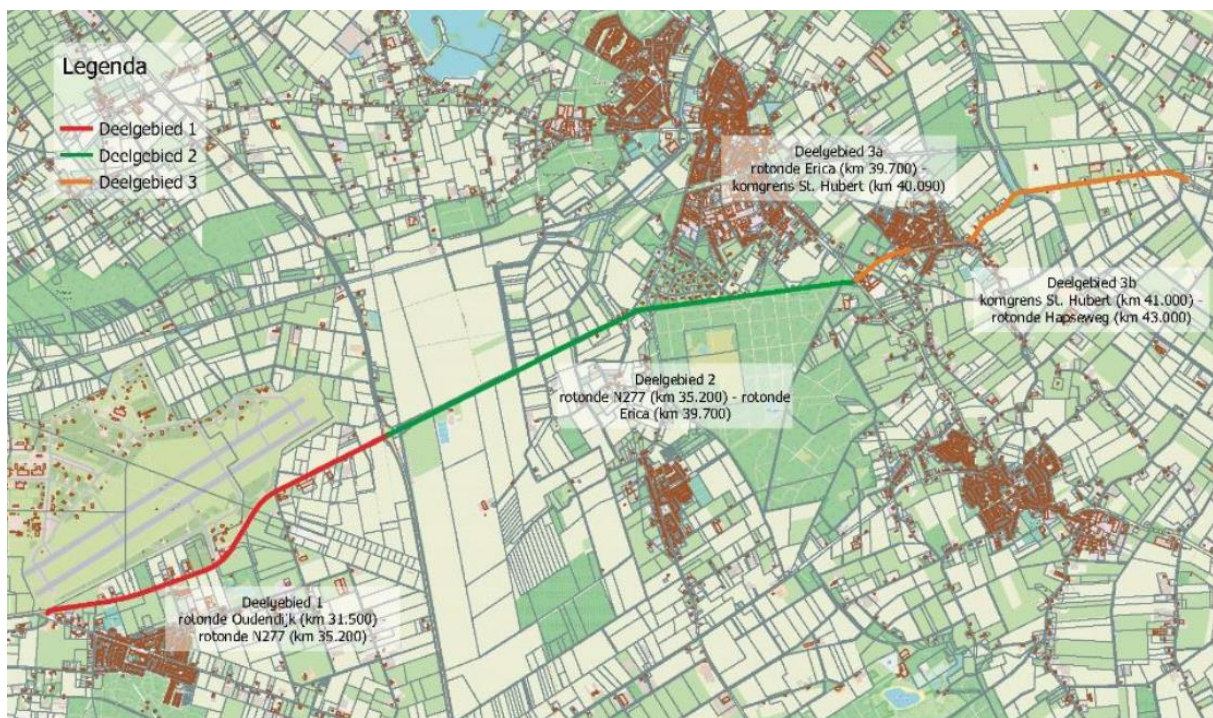
Provincie Noord-Brabant is voornemens binnen deelgebied 1 een parallelweg naast de hoofdrijbaan van de N264 aan te leggen, en over het gehele traject een betere en veiligere inrichting van de weg te realiseren. Hierbij worden onder andere bomen gerooid en groenstructuren versterkt door het aanplanten van een nieuwe bomenlaan. Welke werkzaamheden bij deelgebied 3b worden uitgevoerd is nog onbekend. Dit deel van het traject wordt daarom ook nog niet beoordeeld.



Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied. (1:30.000)



Figuur 2: Luchtfoto plangebied en directe omgeving. (1:30.000)



Figuur 3: Situering van de deelgebieden.



Figuur 4: Wegprofiel van de N264 binnen deelgebied 1, parallel lopend met Vliegbasis Volkel.



Figuur 5: Wegprofiel van de N264 binnen deelgebied 1, gezien vanaf het kruipunt met de N277.



Figuur 6: Wegprofiel van de N264 binnen deelgebied 2, vanaf het kruipunt met de N277.



Figuur 7: Wegprofiel van de N264 binnen deelgebied 3, ter hoogte van de brug over de Lage Raam.



Figuur 8: Wegprofiel van de N264 binnen deelgebied 3, gezien vanaf het kruipunt met de Voortsestraat.



Figuur 9: Wegprofiel van de N264 binnen deelgebied 2, ter hoogte van de Molenheide.

3. TOETSING GEBIEDSBESCHERMING

Wettelijke gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkerwijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, “Oeffelter Meent”, bevindt zich op circa 7 kilometer afstand ten oosten van het projectgebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als gevolg van aspecten als licht, geluid en trillingen uitgesloten.

Daar de voorgenomen ontwikkeling de herinrichting van het traject, met de aanleg van meerdere trajecten parallelweg betreft, en hierbij veel werkzaamheden met zware machines uitgevoerd zullen worden, is een toename aan stikstofuitstoot te verwachten. Hierdoor is een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied “Oeffelter Meent” niet op voorhand uitgesloten. Om de toename in stikstofdepositie te bepalen is een AERIUS-berekening uitgevoerd. Deze is te vinden in de bijlage van de Planstudie N264.36.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd ‘Natuurnetwerk Nederland’. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Binnen de provincie Noord-Brabant bestaat het NNN uit het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en Ecologische Verbindingszones (EVZ). Daarnaast wordt ook de groenblauwe mantel beleidsmatig beschermd. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Op enkele locaties is het traject direct tegen het Natuurnetwerk Brabant (NNB) gelegen. Ter hoogte van vliegbasis Volkel en de Molenheide is dit het geval, ook kruisen enkele EVZ's de weg (zie figuur 10 t/m 14). In het huidige VKA (situatietekeningen d.d. 23-02-2021) vinden er geen werkzaamheden binnen het NNB plaats. Bij de inrichting is rekening gehouden met het in stand houden van de verbinding tussen de naastgelegen gebieden, door het behouden en verbeteren van hop-overs, en waar nodig de aanleg van faunapassages. Directe effecten op het NNB zijn daarmee op voorhand uitgesloten. Mochten wijzigingen plaatsvinden waarbij wel binnen het NNB gewerkt wordt dan dient hiervoor een nadere beoordeling plaats te vinden.

Voor het NNB geldt ook dat de externe werking beoordeeld moet worden. In de toekomstige situatie zal de hoeveelheid verkeer op de weg vergelijkbaar blijven met de huidige situatie. Het is niet bekend of de hoeveelheid verlichting ter hoogte van het NNB zal toenemen. Een toename aan verlichting nabij het NNB dient natuurvriendelijk te worden uitgevoerd, of een nadere beoordeling dient de effecten hiervan nader te beoordelen. Andere externe effecten zoals geluid, betreding en stikstofdepositie zullen in de toekomstige situatie vergelijkbaar zijn. De werkzaamheden zelf zullen in beperkte mate verstrend werken. De werkzaamheden zijn echter tijdelijk van aard, waardoor de huidige kenmerken en waarden van de naastgelegen NNB ter plaatse redelijkerwijs niet aangetast worden.

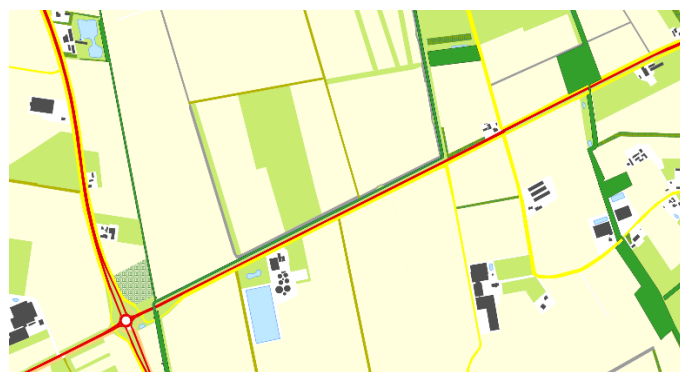
Verder doorkruist het traject van de N264 een aantal ecologische verbindingzones (EVZ). Bij deze doorkruisingen zijn reeds faunapassages aangelegd, welke behouden blijven of bij de inrichting worden versterkt. Omdat de ecologische kenmerken en waarden behouden blijven en waar mogelijk verbeterd worden binnen de voorgenomen plannen, wordt een vervolgonderzoek in het kader van het NNB niet noodzakelijk geacht. Enkel bij een toename van natuuronvriendelijke verlichting is nader onderzoek noodzakelijk.



Figuur 10: Ligging NNB (groen) ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)



Figuur 11: NNB ter hoogte van vliegveld Volkel (donkergroen)



Figuur 12: NNB tussen Middenpeelweg en Mill (donkergroen)



Figuur 13: NNB ter hoogte van Molenheide (donkergroen)



Figuur 14: NNB ter hoogte van Lage Raam en Sint Anthonisloop (donkergroen)

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal 10 are (1.000 m²) of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk wordt geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. De (provinciale) eisen van de herplantplicht is vastgelegd in de Interim omgevingsverordening, zie onderstaande artikel:

Artikel 2.63 Eisen herplanting

Een bosbouwkundig verantwoorde herbeplanting als bedoeld in artikel 4.3, eerste lid, Wet natuurbescherming voldoet in elk geval aan de volgende eisen:

- a) de oppervlakte van de herbeplanting is tenminste even groot als de oppervlakte van de geveldde houtopstand;
- b) de nieuwe houtopstand kan, gelet op de bodemkwaliteit en de waterhuishouding ter plaatse, uitgroeien tot een volwaardige en duurzame houtopstand;
- c) de nieuwe houtopstand kan binnen een periode van 5 à 10 jaar een gesloten kronendak vormen;
- d) het gebruik van sierheesters, tuinsoorten en soorten die naar het oordeel van Gedeputeerde Staten een gevaar vormen voor de natuurlijke biodiversiteit ter plaatse, is niet toegestaan;
- e) herplant binnen Natura 2000 gebieden vindt plaats op een wijze en met soorten die de natuurlijke kenmerken en de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied, bedoeld in artikel 2.1, vierde lid, Wet natuurbescherming niet aantasten;
- f) de herbeplante houtopstand kan op termijn tenminste vergelijkbare ecologische en landschappelijke waarden vertegenwoordigen.

Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Binnen de voorgenomen plannen zijn meerdere rijbeplantingen van meer dan 20 bomen aanwezig welke gedeeltelijk of volledig gekapt zullen worden, waarbij het in totaal om circa 300 bomen gaat. Voor het kappen van alle andere houtopstanden dient een melding gedaan te worden bij het bevoegd gezag, waarbij herplanting op dezelfde grond noodzakelijk is. Hierbij geldt een vrijstelling voor wegbeplantingen bestaande uit populieren of wilgen, zoals benoemd in artikel 4.1f van de Wet natuurbescherming. Bij herplanting op andere grond dient eerst een ontheffing aangevraagd te worden. Tevens zal er in kaart moeten worden gebracht voor hoeveel bomen het onderdeel houtopstanden geldt, en hoe aan de herplantplicht zal worden voldaan. Herplanten dient doorgaans binnen 3 jaar na de kap plaats te vinden. Minstens 4 weken voor de kap dient de melding te worden ingediend. Bij een ontheffingsaanvraag duurt het beslistermijn tot 20 weken.

VTA

Uit het uitgevoerde VTA blijkt dat er 37 bomen een slechte status hebben, het advies is om deze bomen te kappen, daarnaast moeten er 424 bomen vanuit het VKA worden gekapt, een deel van deze bomen heeft overlap met de te kappen bomen uit het VTA. In totaal zijn er 7 bomen vanuit de VTA slecht die niet gekapt hoeven te worden vanuit het VKA. Zie hieronder voor welke bomen:

	Totaal aantal bomen	Te behouden bomen	Te vellen bomen uit VTA	Te vellen bomen uit VKA
Deelgebied 1	362	152	32	199
Deelgebied 2	666	517	5	148
Deelgebied 3a	44	44	0	0
Deelgebied 3b	218	140	0	77
Totaal	1290	853	37	424

Deelgebied 1:

Uit het VTA is gebleken dat de status van de bomen langs dit traject hoofdzakelijk goed tot redelijk is, aan de noordzijde staan enkele berken die een matige tot slechte status hebben. Advies is 4 bomen te kappen op basis van het VTA.

Deelgebied 2:

De wilgen langs het gedeelte Defentiekanaal hebben een redelijke status, met enkele risicobomen (VTA). In de eikenlaan en de bosbermen staan een aantal enkele exemplaren met een tijdelijk verhoogd risico. Advies is 3 eikenbomen te kappen op basis van het VTA en hiervoor nieuwe aan te planten.

Deelgebied 3a:

Uit het VTA blijkt dat de platanen die de weg begeleiden in goede conditie zijn.

Deelgebied 3b:

Het merendeel van de bomen langs dit traject hebben een redelijke status (VTA). Aan de noordzijde staan een paar bomen die matig tot slechte status hebben.

4. TOETSING SOORTENBESCHERMING

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Vogels (artikel 3.1 Wet natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)

Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn). De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven. De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan afstemmen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de Nationaal beschermde soorten (art. 3.10 Wnb) met een lichte toets verleend. Voor de vogels en Europees beschermde soorten geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen. Zo zijn, in tegenstelling tot een aantal andere provincies, de kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) binnen de provincie Noord-Brabant niet vrijgesteld.

Tabel 1: Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Vogels (artikel 3.1 Wnb)	Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)	Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde ‘algemene zorgplicht’ (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermings-regimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Vogels

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouwbewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaar-rond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

De voorgenomen plannen hebben geen betrekking op bebouwing. Hierdoor kan het verlies van broedlocaties van soorten als kerkuil, huismus en gierzwaluw worden uitgesloten. In de te kappen bomen en overige opgaande beplanting binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels als buizerd, sperwer en ransuil waargenomen. Overige soorten met jaarrond beschermd nest zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden niet te verwachten. Wel kunnen in het opgaand groen binnen en rond het plangebied mogelijk "algemene" soorten als merel, roodborst, heggenmus, tijtjaf, grasmus, zwartkop, winterkoning en houtduif tot broeden komen.

Toetsing

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermde status verloren. Bij de werkzaamheden kunnen wel nesten verloren gaan die niet jaarrond zijn beschermd. Voor de betreffende vogelsoorten geldt dat, indien het verwijderen van het opgaand groen buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel over de aan/afwezigheid van een vervroegd of verlaat broedgeval (bijvoorbeeld van een houtduif) dient een controle hieromtrent zekerheid te bieden. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdiervereniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laat-vlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, tweekleurige vleermuis, bosvleermuis en watervleermuis. De waarnemingen van tweekleurige vleermuis betreffen incidentele waarnemingen, een populatie van deze soort is hier niet te verwachten.

In de huidige wegbeplanting is een beperkt aantal holtebomen in kaart gebracht welke geschikt zijn als rust- of verblijfplaats voor een boombewonende vleermuissoort. Binnen de voorgenomen plannen blijven deze specifieke bomen reeds behouden, waardoor het verlies van deze potentiële rust- of verblijfplaatsen kan worden uitgesloten.

In deelgebied 1 zullen binnen de voorgenomen plannen meerdere bomenrijen worden gekapt, om ruimte te maken voor de aanleg van de parallelweg of omdat deze bomen zich binnen de obstakelvrije zone bevinden. Meerdere bomen tegen de zuidgrens van N264 zullen worden gekapt. Dit betreft voornamelijk solitaire bomen en korte rijbeplanting, niet geschikt als vliegroute. De bomenrij tegen de noordgrens van de N264 ter hoogte van vliegbasis Volkel blijft grotendeels behouden en wordt aangevuld, wat zorgt voor een verbetering van deze potentiële vliegroute. Vanaf hectometerpaal 34.3 wordt het jonge opschot langs de noordzijde van de weg verwijderd (Figuur 15). Vanaf daar tot en met de rotonde met de N277 blijft enkel de noordelijke rij bomen behouden. Met het verdwijnen van dit groen zal een potentiële vliegroute worden verwijderd, daar dit de enige bomenrij in de directe omgeving is die oost met west verbindt. Vervolgonderzoek is benodigd om te bepalen of deze bomenrij gebruikt wordt als vliegroute. Tevens zullen door de aanleg van de parallelweg enkele bomen worden verwijderd op de aansluiting met de Rode Eiklaan, waardoor de geschiktheid als “hop-over” hier verslechtert. Ter compensatie is in het plan het planten van bomen op de middenberm opgenomen, waardoor overtredingen voorkomen worden.

In deelgebied 2 zullen meerdere bomenrijen worden gekapt, omdat deze zich binnen de obstakelvrije zone bevinden. De te kappen bomenrij ten noorden van de N264, ter hoogte van het defensiekanaal, biedt potentie als (essentiële) vliegroutes, daar deze meerdere potentiële verblijfplaatsen verbindt met foerageergebieden. Tevens is dit de enige bomenrij in de directe omgeving die oost met west verbindt. Vervolgonderzoek is benodigd om aan te tonen of deze bomenrij gebruikt wordt als vliegroute. In deelgebied 2 zullen de potentiële noord-zuid vliegroutes niet verslechteren door de ingreep.



Figuur 15: Ligging van mogelijke vliegroutes (weergegeven met een zwarte lijn) bij de overgang tussen deelgebied 1 en deelgebied 2. Mogelijk essentiële vliegroutes welke binnen de voorgenomen plannen verloren gaan zijn met rood omcirkeld.

Toetsing

Bij de kap van de houtopstanden bestaat de kans dat er een of meerdere vliegroutes van een vleermuissoort verloren gaan. Dit betreft de houtwal binnen deelgebied 1 vanaf hectometerpaal 34.3, en de bomenrij ten noorden van de N264, parallel met het defensiekanaal, binnen deelgebied 2. Middels een protocollair vervolgonderzoek naar vliegroutes dient duidelijk te worden of deze houtopstanden dienstdoen als vliegroute. Op basis van het vervolgonderzoek wordt bepaald of er bij het kappen van de houtopstanden sprake is van overtreding, en of het treffen van maatregelen en een ontheffingsprocedure aan de orde is alvorens er mag worden gekapt.

Grondgebonden zoogdieren

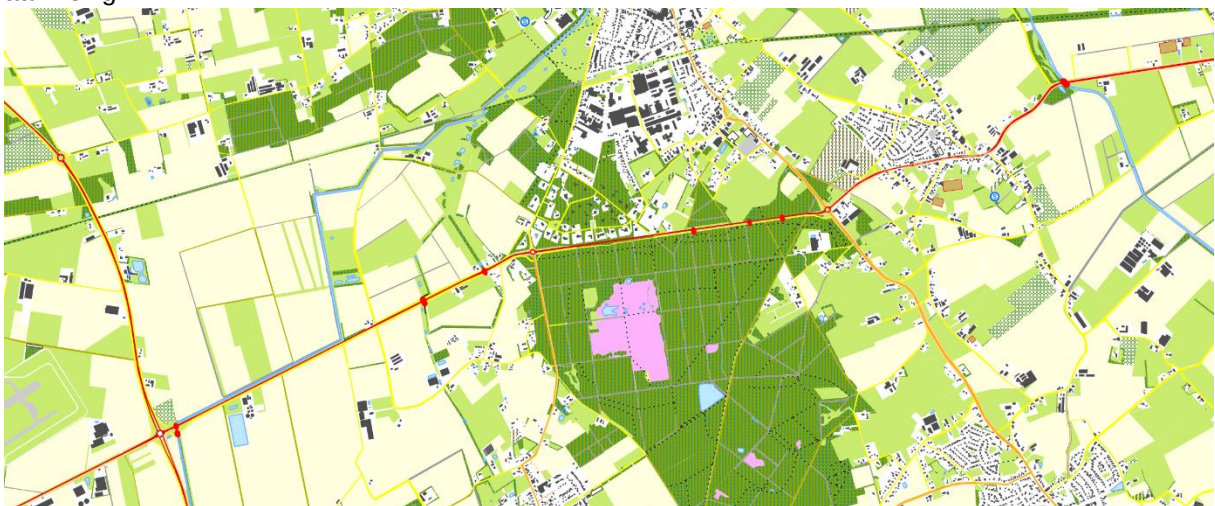
Het plangebied vormt deels geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als vos, ree, konijn, haas, egel en huisspitsmuis kunnen in de bermen van het plangebied worden waargenomen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Als er tijdens de werkzaamheden dieren worden aangetroffen welke niet op eigen kracht het plangebied kunnen verlaten, dan moeten deze zorgvuldig worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde soorten wezel, bunzing, hermelijn, steenmarter, boommarter, das, eekhoorn en bever voor. Met betrekking tot de marterachtigen gaat voor een groot deel geen potentieel leefgebied verloren tijdens de aanleg van de parallelweg. Op het grootste deel van het traject is geen struweel of ander geschikt groen aanwezig. Wel wordt binnen de voorgenomen plannen het struweel ten noorden van de N264 verwijderd (figuur 16). Dit is gelegen vanaf hectometerpaal 34.3. Deze groenstructuur biedt geschikte rust- en voortplantingsplaatsen voor de marterachtigen: wezel, bunzing, hermelijn, steenmarter en boommarter. Van hermelijn en boommarter zijn alleen individuele waarnemingen bekend. Hermelijn is een moeilijk aan te tonen soort welke in de omgeving van de N264 zeker een populatie kan hebben. De waarnemingen van boommarter zijn incidenteel, van een populatie is niet te spreken waardoor zijn aanwezigheid redelijkerwijs is uitgesloten. In de directe omgeving van de betreffende groenstructuur zijn hollen gevonden welke kunnen worden gebruikt als rustplaats voor de betreffende marterachtigen.



Figuur 16: Locatie van het struweel wat geschikte rust- en voortplantingsplaatsen voor de marterachtigen biedt.

Met betrekking tot de das zijn er meerdere sporen aangetroffen langs de N264. Een deel van de huidige faunapassages wordt gebruikt, gezien de aanwezigheid van (oude) wissels. Figuur 17 geeft de globale ligging van de aanwezige faunapassages. Er zijn momenteel geen faunapassages binnen deelgebied 1 aanwezig.



Figuur 17: Globale ligging van bestaande faunapassages binnen het plangebied (rood).

Binnen deelgebied 1 zijn wissels en latrines aangetroffen (Figuur 18). Tevens is bekend dat er een dassenburcht aanwezig is binnen het bebost perceel aan de Beukenlaan, circa 200 meter ten zuiden van de N264. Wissels lopen vanaf dit perceel naar het terrein van Vliegbasis Volkel, waarbij gebruikt wordt gemaakt van dassendoorgangen in het hekwerk. Door de aanleg van de parallelweg gaan geen burchten of essentieel leefgebied verloren binnen dit deelgebied. Wel zal het oversteken van de N264 door de verbreding worden bemoeilijkt en de kans op aanrijdingen worden verhoogd. Uit de database van de dassenwerkgroep Brabant blijkt dat het aantal aanrijdingen met dassen op dit deel van het traject het hoogst is. Het plaatsen van een geschikte faunapassage op deze locatie is daarom belangrijk. In de plannen wordt een dergelijke passage zowel ten oosten als ten westen van de nieuw aan te leggen "Verlengde Noordlaan" gerealiseerd. Ook deze nieuwe weg krijgt enkele faunapassages. Daarnaast is het belangrijk om de geleiding aan de noord- en zuidzijde van de weg goed in te richten.



Figuur 18: Aangetroffen sporen van das binnen deelgebied 1. Zwarte lijnen betreffen wissels, zwarte stippellijnen het vermoedelijke verloop van wissels, rode stippen latrines en rood gearceerd betreft het perceel met een dassenburcht.

Binnen deelgebied 2 zijn een (bij)burcht en een wissel aangetroffen ter hoogte van hectometerpaal 37.2, waarbij gebruik wordt gemaakt van een faunapassage (Figuur 19). De voorgenomen plannen binnen dit deelgebied betreffen het kappen van bomen binnen de obstakelvrije zone en de aanplanting van nieuwe bomen. Door deze aanpassing gaan geen burchten of essentieel leefgebied verloren binnen dit deelgebied.



Figuur 19: Aangetroffen sporen van de das binnen deelgebied 2. Zwarte lijnen zijn wissels, blauwe stippen (bij)burchten

Binnen deelgebied 3 is een wissel aangetroffen ter hoogte van hectometerpaal 41.5, onder de brug over de Lage Raam (Figuur 20). De voorgenomen plannen binnen dit deelgebied betreft het aanplanten van nieuwe bomen. Door deze aanpassing gaan geen burchten of essentieel leefgebied verloren binnen dit deelgebied.



Figuur 20: Aangetroffen sporen van de das binnen deelgebied 3, de zwarte lijn betreft een wissel

Binnen het plangebied zijn geen nesten of sporen van de eekhoorn aangetroffen. Aangezien de oppervlaktewateren niet binnen het plangebied vallen, en er geen vraatsporen zijn aangetroffen, is een negatief effect op bever eveneens redelijkerwijs uitgesloten. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

Toetsing

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaan geen verblijfplaatsen van niet-vrijgestelde soorten verloren. Ook gaat er geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdier verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten en overtreding van de Wnb is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen. Bij de werkzaamheden dienen aanwezige dieren de kans te krijgen om het plangebied te verlaten. Als ze dit niet op eigen kracht kunnen dan moeten ze zorgvuldig worden verplaatst naar een veilige plek buiten het plangebied.

Binnen de voorgenomen plannen is ruimte voor twee faunapassages (figuur 21). Binnen deelgebied 1, ter hoogte van hectometerpaal 33.0, ligt een actief gebruikte wissel. Deze wissel verbindt het bebost perceel aan de Beukenlaan met het terrein van Vliegbasis Volkel, en doorkruist de N264. Een faunapassage op deze locatie, in combinatie met de aanleg van geleiding voor de das, zal de kans op

aanrijdingen hier sterk verminderen, en de connectiviteit verbeteren. Een faunapassage ten oosten van de nieuw aan te leggen “Verlengde Noordlaan” wordt bij voorkeur geplaatst ter hoogte van hectometerpaal 33.6. De rest van het traject bevat enkele goed ingerichte en in gebruik zijnde faunapassages. Op enkele locaties is het aan te raden meer dassengeleiding aan te brengen.



Figuur 21: Geadviseerde locaties van nieuwe faunapassages binnen deelgebied 1

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis en hazelworm, welke in de omgeving populaties hebben. De verspreiding van deze soorten beperkt zich tot de natuurgebieden in de omgeving. Het plangebied zelf en de directe omgeving bieden geen geschikt habitat voor deze soorten. Het voorkomen van reptielen binnen het plangebied is daarmee dan ook uitgesloten. Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Amfibieën

Volgens de verspreidingsgegevens zijn in de omgeving van het plangebied de niet vrijgestelde rugstreeppad, knoflookpad, poelkikker, heikikker, alpenwatersalamander, vinpootsalamander en kamsalamander bekend. Waarnemingen van knoflookpad, vinpootsalamander en kamsalamander hebben betrekking op specifieke populaties welke niet in de directe omgeving van de N264 liggen.

Bij de werkzaamheden worden mogelijk enkele sloten gedempt of verlegd. De sloten betreffen afwatersloten en stonden vrijwel allemaal droog. Deze bieden geen geschikt voortplantingshabitat voor de niet-vrijgestelde amfibieën. Daarnaast gaat geen potentieel landhabitat verloren in de directe omgeving van geschikte poelen. In de omgeving van het plangebied zijn ook algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Het plangebied doorkruist meerdere oppervlaktewateren, die geschikt habitat bieden voor deze algemenere soorten. Indien werken plaatsvinden in de directe omgeving van deze oppervlaktewateren dient rekening te worden gehouden voor passerende individuen van een algemene (vrijgestelde) soort en is de zorgplicht van toepassing.

Toetsing

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort veroorzaken. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties en overtreding van de Wnb is dan ook uitgesloten. In het kader van de algemene zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor passerende individuen.

Vissen

Het aanwezig oppervlaktewater binnen het plangebied biedt geen geschikt habitat voor beschermde vissoorten. In de directe omgeving van het plangebied zijn tevens geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten.

Bij werkzaamheden aan in de directe nabijheid van oppervlaktewater dienen zorgplichtmaatregelen genomen te worden. Te denken valt aan het zoveel mogelijk overdag uitvoeren van de werkzaamheden. Bij werkzaamheden met harde geluiden en/of trillingen moeten voorafgaand aan de werkzaamheden afgezwakte waarschuwingsgeluiden worden afgegeven om fauna in de gelegenheid te stellen tijdig weg

te komen. Vlak voorafgaand aan de werkzaamheden dient roering in het water gecreëerd te worden zodat vissen vroegtijdig het werkgebied kunnen verlaten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

Ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van bruine eikenpage, iepenpage, kommavlinder, veldparelmoervlinder, beekrombout, gevlekte witsnuitlibel en sierlijke witsnuitlibel. Van iepenpage, veldparelmoervlinder en sierlijke witsnuitlibel zijn enkel losse waarnemingen bekend, aanwezigheid van een populatie in de directe omgeving is redelijkerwijs uitgesloten. Alle genoemde soorten stellen zeer specifieke eisen aan hun habitat. Het plangebied voldoet niet aan deze eisen. Aanwezigheid van de overige beschermde libellen en vlinders is vanwege de verspreiding en/of aanwezig habitat uitgesloten. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn beschermde soorten bekend als dennenorchis, drijvende waterweegbree en knollathyrus. Dennenorchis en knollathyrus hebben geen bekende populaties in de directe omgeving van het plangebied. Drijvende waterweegbree beperkt zich tot enkele lopen en beken. Hier worden geen werkzaamheden aan uitgevoerd. Ook gezien het aanwezige biotoop in en rond het plangebied is de aanwezigheid van dergelijk beschermde vaatplanten redelijkerwijs uitgesloten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vaatplanten zijn op voorhand uitgesloten.

5. CONCLUSIE

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan alleen in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming in acht wordt genomen:

- Afhankelijk van de uitkomst van de AERIUS-berekening dienen er mogelijk aanvullende stappen te worden genomen. Uitvoering zonder vervolgstappen is mogelijk wanneer de stikstofdepositie 0,00 mol N/ha/j is;
- Er zijn binnen de voorkeursvariant geen directe effecten op het NNB te verwachten. Mochten er wijzigingen plaatsvinden waarbij binnen het NNB gewerkt wordt dan dient hiervoor een nadere beoordeling plaats te vinden;
- Om negatieve externe effecten op het NNB te voorkomen dient er in de toekomstige situatie geen toename te zijn in verlichting ter hoogte van het NNB, of de verlichting dient natuurvriendelijk te worden ingericht. Indien ter hoogte van het NNB toch normale verlichting wordt toegevoegd dienen de effecten hiervan nader te worden beoordeeld;
- Met betrekking tot het kappen van houtopstanden dient melding gedaan te worden van de kap, en dient herbeplanting op dezelfde grond plaats te vinden. Bij herplanting op andere grond dient een ontheffing verkregen te worden;
- Door het kappen van de houtwal binnen deelgebied 1 (vanaf hectometerpaal 34.3) en de bomenrij binnen deelgebied 2 (ten noorden van de N264, parallel met het defensiekanaal) zijn overtredingen ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen, op basis van deze quickscan, niet uit te sluiten. Protocolair vervolgonderzoek gedurende het juiste seizoen dient hieromtrent uitsluitend te geven;
- Ten aanzien van vleermuizen dient licht gericht of uitstralend op opgaand groen en open water te worden vermeden;
- Met betrekking tot wezel, hermelijn, bunzing en steenmarter gaat door het kappen van de houtwal binnen deelgebied 1 (vanaf hectometerpaal 34.3) potentieel leefgebied verloren. Vervolgonderzoek dient conform de “Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming” van de provincie Noord-Brabant te worden uitgevoerd.
- Ten aanzien van broedvogels dient, om overtreding op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, de kap van het opgaand groen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.

6. VERVOLGTRAJECT

Vleermuizen

De voorgenomen plannen binnen het plangebied kunnen onder andere negatieve gevolgen hebben voor vleermuizen, wat een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming betreft. Daarom zal middels soortgericht vervolgonderzoek eerst inzichtelijk moeten worden of in de huidige situatie de bomenrijen als vliegroute worden gebruikt, door een of meerdere vleermuissoorten. Een vervolgonderzoek naar vliegroutes van vleermuizen kan uitgevoerd worden tussen 15 april en 1 oktober.

Tussen 15 april en 1 oktober wordt geadviseerd minimaal twee veldbezoeken uit te voeren ten behoeve van het aantonen dan wel uitsluiten van het gebruik van de betreffende bomenrijen als vliegroute. Conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), zoals dat is vastgesteld door de Gegevensautoriteit Natuur in samenwerking met de Zoogdiervereniging en het Netwerk Groene Bureaus, dienen deze veldbezoeken in de avond of ochtend plaats te vinden (circa 2 à 3 uur na zonsondergang of voor zondopkomst), met een tussenliggende periode van minimaal 8 weken. Een van deze veldbezoeken dient binnen de kraamperiode te worden uitgevoerd. De kraamperiode loopt van half mei tot half juli.

Daarnaast dient voor het verwijderen van de vliegroute een ontheffing te worden aangevraagd bij de betreffende provincie of omgevingsdienst, in dit geval de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Een ontheffingsaanvraag dient te worden onderbouwd met een activiteitenplan waar juridische en ecologische aspecten als de specifieke maatregelen en werkzaamheden, de gunstige staat van instandhouding, het wettelijk belang, een alternatievenafweging en de planning in zijn opgenomen. Na het verkrijgen van de ontheffing kunnen de werkzaamheden ter plaatse van de aangetroffen vliegroutes worden uitgevoerd, mits aan alle voorwaarden uit de ontheffing wordt voldaan en de gevoelige periodes worden ontzien. De ODBN neemt normaliter binnen 13 weken een besluit over de aanvraag. Indien nodig kan dit termijn met 7 weken worden verlengd.

Kleine marters en steenmarter

Voor deze soorten dienen op de betreffende locatie een variatie aan detectiematerialen geplaatst te worden conform de “Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming” van de provincie Noord-Brabant. De materialen dienen voor minimaal 6 weken (maart t/m augustus) of 12 weken (september t/m februari) geplaatst te worden.

Houtopstanden

Allereerst dient inzichtelijk te worden gemaakt welke bomen vallen onder het onderdeel houtopstanden. Het betreft de bomen welke onderdeel uitmaken van bomenrijen van meer dan 20 bomen, én welke niet bestaan uit een wegbepanting van wilgen of populieren. Indien de bomen op dezelfde plaats worden herplant dient minimaal 4 weken voor de kap een melding gemaakt te worden bij de ODBN. Indien de

herplant op andere grond plaatsvindt dient een ontheffing aangevraagd te worden, waarbij wordt overlegd hoe de bomen op bosbouwkundig verantwoorde manier worden herplant. Indien de compensatie van de lijnbeplanting wordt gerealiseerd als vlakbeplanting dan dient er per boom uit de lijnbeplanting 64 m² vlakbeplanting voor terug te komen. Herplant dient plaats te vinden binnen 3 jaar na de kap.

7. SAMENVATTING

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolg-stappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 1: Overzicht effecten met betrekking tot gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	Ca. 7 km	Mogelijk	Afhankelijk van resultaten AERIUS-berekening	Uitvoering mogelijk indien uitkomst onder 0,00 mol/ha/j
Natuurnetwerk Nederland	Aangrenzend en overlap-pend	Mogelijk	Werkzaamheden binnen NNB nader beoordelen; toename van verlichting voorkomen of natuurvriendelijk	Ecologische waarde en kenmerken dienen gelijk te blijven
Houtopstanden	-	Ja	Ontheffing aanvragen voor de te kappen rijbeplanting	Niet van toepassing

Tabel 2 Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van overtreding	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Te voorkomen	Verwijderen van opgaand groen buiten broedseizoen uitvoeren	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	-	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Nee	-	Holtebomen blijven behouden
	Foerageerhabitat	Ja	Te voorkomen	-	Verlichting gericht en uitschijnend op opgaand groen vermijden
	Vliegroutes	Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van vliegrou-tes op specifieke locaties	Bij aanwezigheid is voor het kappen van bomenrijen een ontheffing nodig
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen en steen-marter	Bij aanwezigheid is voor het kappen van de houtopstan-den een ontheffing nodig
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Ja	Te voorkomen	Zorgplicht afdoende	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad
Vissen		Nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Nee	Nee	-	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Algemene websites

- Bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- Eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- Floron.nl (soortgegevens planten)
- Ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- Sovon.nl (soortgegevens vogels)
- Synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- Verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- Vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- Wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-01-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- Zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale websites

- Bouwens, S. 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot Soortbescherming. Provincie Noord-Brabant
- Brabant.nl (NNN en beschermde gebieden in Noord-Brabant)
- Dassenwerkgroepbrabant.nl (gegevens das in Noord-Brabant)
- Kaartbank.brabant.nl/viewer/app/Kaartbank (grenzen beschermde gebieden)

